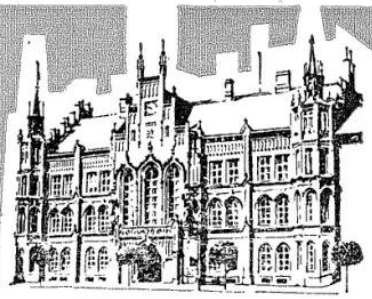
Novobydžovsko

Ročník XVII.
27. 5. 1990

Číslo
1

ZPRAVODAJ

Z obsahu čísla: Příspěvky politických stran a hnutí před volbami ✦ Pozvánka do muzea ✦ Vivat merenda! ✦ T. G. Masaryk a naše město ✦ 120 let Tyršovy myšlenky v N. Bydžově ✦ Druhý dodatek Bydžovských úsměvů Franty Řezníčka ✦ Osobní kronika

ROZMLUVA KRÁLŮ...

Byl to takový obyčejný všední den, pondělní ráno 12. února 1990. Hodiny na radnici ukazují čtvrt na osm a čeští králové Karel IV. a Jiří z Poděbrad začínají — po kolikáté již — spolu rozmlouvat. Co ti dva již tady vedle balkónu radnice zažili a co oni slyšeli vyprávět. Naslouchali i o tom, že Bydžov se sem k Cidlině přestěhoval z vršku a byl založen jako Nový před rokem 1305. A v roce 1569 se již stal královským městem věnným s právem účasti na zemském sněmu, v 18. století městem krajským a od roku 1850 městem se sídlem okresního hejtmanství a okresního soudu.

Ale dost historie města, o které tito králové slyšeli vyprávět. Oni již zažili v první polovině 20. století další rozvoj tohoto města, které se svou dobrou polohou stalo střediskem zemědělského, obchodního, kulturního i sportovního dění.

Město zpracovávalo všechny produkty úrodné půdy z okolí ve své mlékárně, cukrovaru, jatkách, pivovarech, koželužně, cikorkárně, mlýnech pekárnách. Ale také město, které mělo cihelny, tiskárny, tři peněžní ústavy, rozvinutý obchod a živnosti, vyspělé a městu plně odpovídající školství, bohatý kulturní a společenský život. A jaké osobnosti město hostilo. Jen namátkou: V. Kl. Klicperu, K. J. Erbena, B. Němcovou, F. L. Čelakovského, T. G. Masaryka, Dr. E. Beneše a další.

Bohatý a radostný život v tomto městě, který oba králové z radnice s potěšením sledovali a svou dávnou mocí představitele města posilovali, byl násilně přetrhán a přidušen před 42 lety. 40 let je zhruba polovina lidského věku, ale jen krátkou epizodou v životě města. Co však tato „epizoda 40 let" v životě města za totalitního komunistického režimu dokázala

Pokračování na str. 2

Na náměstí o generální stávce dne 27. listopadu 1989 Foto J. Prokop

udělat z našeho města, překonává jakékoliv rozumné myšlení. Všichni se na každém kroku městem potkáváme se smutným dědictvím budování socialismu.

Město nemá dnes vyjasněnou koncepci svého rozvoje, nemá dostatek pitné vody, elektřiny, město s vybouranými domy, nevyhovujícími službami a obchodní sítí, s havarijním stavem základního školství, polorozbouraným Jiráskovým divadlem, domem s Galiatovou síní před zbouráním, město s chybějícími finančními prostředky, město rozestavěných akcí minulosti, město, které nemá na svém území podniky nebo závody se svým vlastním řízením. Všechny jsou podřízeny, díky předchozím reorganizacím, podnikům většinou v Hradci Králové které jsou odčerpávajícími institucemi finančních prostředků práce občanů města. Město v úpadku duchovním i mravním.

Od 17. listopadu loňského roku se i pro naše město začal znovu odpočítávat čas. Nový čas naděje svobodného, demokratického a mravního života směřující ke společnému cíli, kterým je skutečně demokratický, humanistický život, ekonomicky prosperující město, jehož základem bohatství jsou po všech stránkách bohatí občané.

A proč ta rozmluva našich slavných kamenných předků na radnici? To aby připomněli nám, nastupujícím novým představitelům města, jaký Nový Bydžov byl, jeho slavnou minulost, jeho bohatý duchovní, mravní a spokojený život občanů ve městě, ale také nepředstavitelný úpadek a devastaci všech oblastí města za posledních 40 let, vycházející a řízený jednak z radnice, ale hlavně z přízemí vedlejšího domu č. 2.

Tato rozmluva králů mně proběhla hlavou právě v ten den pondělního únorového rána. Je zavazující, ale mnoho dalších myšlenek, otazníků a předsevzetí o dalším osudu tohoto města střídá vědomí, že dobří lidé jsou všude, a tedy i v našem městě. Doufáme, že po době vlády totality komunistického režimu za pomoci spoluobčanů bude v budoucnu vráceno Novému Bydžovu důstojné místo mezi městy, které mu právem náleží, aby se nikdo nikdy z našich rodáků nemusel za své město stydět. Aby i pozdrav z písničky „Dej nám Pán Bůh zdraví v tom bydžovském kraji" byl plnou měrou naplněn.

Vladimír Hrubý,
předseda MěNV

Celkový pohled na náměstí o generální stávce Foto J. Prokop

Z JEDNÁNÍ RADY MěstNV

mimořádná schůze rady 2. 1. 1990

v z a l a n a v ě d o m í
- rezignace na funkce poslanců a členů rady
- výpověď Dr. Maliny z prac. poměru

u l o ž i l a
- požádat radu ONV o vyhlášení doplňovacích voleb

d o p o r u č i l a
- PZ zrušit kádrový pořádek MěNV

mimořádná schůze rady 22. 1. 1990

p o v ě ř i l a
- p. Zámečníka řízením jednání 22. PZ
- p. Šádka přednesením návrhu kádrového řešení vedení MěNV za radu MěNV

s c h v á l i l a
- navržený program 22. PZ

mimořádná schůze rady 24. 1. 1990

d o p o r u č i l a
- PZ MěNV odvolat radu MěNV
- zvolit předsedu, místopředsedu a tajemníka

p o v ě ř i l a
- p. Zámečníka řízením úseku tajemníka MěNV do zvolení nového
- p. Motyčku sestavením kandidátky nové rady MěNV z více kandidátů
- zastoupení rady p. Motyčkou a p. Kykalem při jednání „u kulatého tolu"

mimořádná schůze rady 31. 1. 1990

d o p o r u č i l a
- 23. PZ vyslovit souhlas s osamostatněním místní části Skřivany
- předložit PZ ke schválení návrh na navrácení původního názvu náměstí v NB
- nepředložit PZ návrh na umístění pamětních desek

p o v ě ř i l a
- p. Motyčku řízením jednání 23. PZ dne 6. 2. 90

mimořádná schůze rady 6. 2. 1990

p o v ě ř i l a
- p. Janoucha vystoupením s doplněním nových poslanců

v z a l a n a v ě d o m í
- rezignaci poslanců MěNV

s c h v á l i l a
- navrhnout PZ odvolání celé rady MěNV

mimořádná schůze rady 14. 2. 1990

v z a l a n a v ě d o m í
- předloženou zprávu o vyřizování stížností za r. 1989
- předloženou zprávu o výkonu státní správy na území NB

s c h v á l i l a
- konkursní řízení na ředitele MěKS
- účast NB ve Svazu měst a obcí
- rozbor hospodaření MěKS za r. 1989
- přiznání odměny za výkon funkce předsedovi a tajemníkovi
- snížení daně ze vstupného pro organizace
- zřízení telefonních stanic v bytech předsedy a tajemníka

s t a n o v i l a
- komisi pro řešení dopisu OV č. 24 Sloupno

z r u š i l a
- plán práce PZ a rady MěNV

d o p o r u č i l a
- předložit 24. PZ ke schválení nový plán práce rady a PZ

d o p l n i l a
- komise MěNV novými poslanci

8. schůze rady 27. 2. 1990

v z a l a n a v ě d o m í
- výsledky inventarizace za r. 1989
- zprávu o vyřizování připomínek OV za r. 1989

— zprávu o poskytování služeb na území NB
— zprávu o kontrole DOS a MěNV provedenou VLK VčKNV HK
— zprávu předloženou VLK NB o následné prověrce dostavby Jiráskova divadla
— rezignace na funkce poslanců

schválila
— poskytnutí příspěvku MK - 1.000— Kčs z FRR
— navrácení původního názvu ulice U sokolovny

jmenovala
— do funkce ředitele MěKS Dr. Stanislava Novotného

doporučila
— písemnou formou poděkovat bývalým poslancům za vykonanou práci

souhlasila
— s uspořádáním tělovýchovných slavností v květnu 1990

9. schůze rady 20. 3. 1990

vzala na vědomí
— zprávu ŠKK

jmenovala
— komisi pro řešení problémů školství na území NB

schválila
— rozbor hospodaření TS za r. 1989
— schválila hospodaření BP za r. 1989
— rozbor hospodaření DOS za r. 1989
— vyhodnocení plánu a plnění rozpočtu MěNV za r. 1989 a návrh plánu a rozpočtu na r. 1990
— platové zařazení ředitele MěKS a podmínky OHZ

neschválila
— investování 250.000,— Kčs na vybudování a zařízení vinárny
— doplnění komisí MěNV

navrhla
— PZ řešit funkci vedoucího OVMH

10. schůze rady 10. 4. 1990

vzala na vědomí
— informace pracovníků ZAZ Ing. Čermáka a Ing. Šenka o stavu prací a finančním zajištění výstavby ČOV
— informace o zřízení úřadu finanční správy na MěNV NB
— následné šetření na DOS
— rezignaci na funkci poslance

schválila
— stanovení volebních okrsků a zapisovatelů pro volby do FS a ČNR
— stanovení odměny za výkon funkce místopředsedy MěNV Ing. Drábka
— konkurzní řízení na obsazení funkce vedoucího OVMH MěNV
— návrh dopisu na OV KSČ
— přizvat na příští jednání rady zástupce Eramu
— doplnění bytového pořadníku na I. pol. r. 1990 o p. Petra Jágla jako nezbytnou službu podle § 13 BZ

K vyrovnání politických sil v poslaneckém sboru byli na základě dohody „u kulatého stolu" a s využitím zákona č. 14/1990 Sb. na plenárním zasedání MěNV dne 6. 2. 1990 zvoleni noví poslanci MěNV v NB:

VO č. 3 — Paclík Miroslav
4 — Tesařík Lubomír
6 — Špinar Vojtěch
7 — Roudný František
10 — Ing. Novotný Josef
11 — Bradna Bohumil
13 — Ing. Loudová Božena
16 — Kodýtek Vladimír
22 — Havránek Jaroslav
25 — Konvalina Vladimír
29 — Mocek Vladimír
33 — Mocek Jaroslav
34 — Navrátil Jiří
35 — Hruška Jiří
38 — Ing. Rejthárek Jiří
41 — Kout Miroslav
43 — MUDr. Šafaříková Helena
52 — Nevrlý Josef
48 — Deml Miroslav
58 — Talpa Karel
60 — Hezký Jaroslav
61 — Mlejnek Luboš
62 — Jiroušek Stanislav
68 — Dvořák Jaroslav
71 — Zámečník Josef
79 — Marek Miroslav
81 — Hlaváček Vladimír
Mikulka Jaroslav
Žižka Zdeněk
Roušalová Jana

Podle § 39, odst. 2, písm. i), zák. č. 140/88 Sb. byla zvolena rada MěNV v NB:

Josef Zámečník
Ing. Eduard Drábek
Bohuslav Novotný
Miroslav Paclík
Marie Moravčíková
Stanislav Hudec
Karel Talpa
Václav Janouch
Marta Heřmanská
Miroslav Marek

Současně byli zvoleni noví funkcionáři MěNV v NB:

Vladimír Hrubý do funkce předsedy MěNV
Vladislav Motyčka do funkce místopředsedy MěNV
Jaroslav Hezký do funkce tajemníka MěNV

Všechny uvedené změny byly odsouhlaseny ke dni 6. 2. 1990.

Na plenárním zasedání MěNV dne 27. 3. 1990 byli na základě výše zmíněných zákonů zvoleni poslanci:

VO č. 82 — Hrach Ladislav, Sloupno 61
84 — Poddaný Miroslav, Sloupno 12

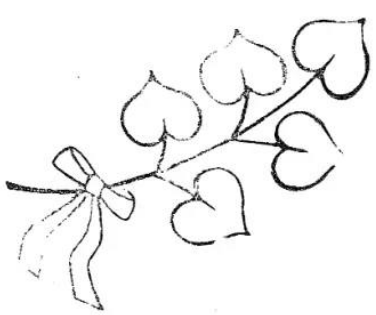
Současně byl z funkce místopředsedy odvolán p. Vladislav Motyčka. Do této funkce byl zvolen Ing. Eduard Drábek, CSc.

V rámci rekonstrukce poslaneckého sboru ONV v HK byli do funkce poslance zvoleni tito občané našeho města:

JUDr. Jaroslav Lauer — člen rady ONV
Karel Šprinc
MUDr. Ludmila Navrátilová
Vladimír Hrubý

Poslancem ČNR a členem jejího předsednictva se stal Ing. Josef Vondráček, ředitel SEŠ v NB.

Na základě rozhodnutí většiny místních občanů a po schválení PZ MěNV v NB a PZ ONV v HK se Skřivany opět staly samostatnou obcí se svým MNV.

Pro nemocnici Nový Bydžov bylo u Komerční banky v Hradci Králové zřízeno konto, které bude sloužit ke zlepšení technického vybavení a tím i péče o pacienty z naší spádové oblasti.

Pokud máte možnost a zájem na toto konto přispět, prosíme vás o zasílání finanční pomoci na adresu:

KOMERČNÍ BANKA, HRADEC KRÁLOVÉ

ČÍSLO KONTA: 2640-511

Zaměstnanci NsP Nový Bydžov
Děkujeme

PŘÍSPĚVKY POLITICKÝCH STRAN A HNUTÍ PŘED VOLBAMI

»3« ČESKOSLOVENSKÁ STRANA SOCIALISTICKÁ

„Vše pro vítězství svobody a demokracie!" — toto heslo má ve svém štítu Čsl. strana socialistická. Ovšem heslo je heslo a jeho uskutečňování je věc jiná. Strana českých socialistů se svou více jak stoletou tradicí má samozřejmě bohaté zkušenosti z politické práce a nikdy nezradila heslo „Vše pro demokracii a svobodu".

Již její zakladatel bratr dr. Klofáč, tehdy poslanec říšského sněmu ve Vídni, byl neohroženým bojovníkem za práva českého národa a za svobodné a demokratické zásady pro všechny národy tehdejší Rakousko-Uherské říše, za což byl těžce perzekvován. Jeho boj však nebyl marný. Po vítězství dohodových spojenců v roce 1918 stál po boku těch, kdo se zasloužili o vznik naší samostatnosti a v prvních letech svobodného státu patřil k těm, kteří položili základy k republice sociálně spravedlivé, humánně a mravně na výši a plně respektující zásady demokracie. Tyto zásady nebyly v naší straně nikdy měněny a i nadále jsou a budou přísně dodržovány. Jsme stranou, z níž vyšly mnohé zasloužilé osobnosti, mezi jinými i dr. Ed. Beneš, dlouholetý místopředseda strany, později ministr zahraničí a po odchodu prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka prezident Budovatel. V jeho odkazu pokračujeme v budování našeho obrozeného státu celkově zdevastovaného dvaačtyřicetiletou totalitní mocí KSČ.

My v našem městě jsme velmi důrazně šli za zredukováním počtu pracovníků MěNV. Také jsme značně pomohli tomu, že byla v národním výboru zrušena převaha komunistů. Nyní zde máme zastoupení spolu s Občanským fórem a Čsl. stranou lidovou. Můžeme se pochlubit, že jsme byli mezi prvními na okrese, kde byl národní výbor změněn ve sbor rozhodující svobodně a demokraticky. Předseda MěNV je naším členem. Není to funkce záviděníhodná, situace v našem městě je katastrofální, stále a stále se objevují problémy, pozůstatky nezodpovědného rozhodování totalitního režimu. Nebude-li mít MěNV podporu občanstva, nedokáže tolik zanedbaných problémů vyřešit. My však věříme, že naši občané mají svoje město rádi a že pomohou, kde bude třeba, a budou trpělivě a objektivně posuzovat těžkou práci MěNV.

Musíme si všichni uvědomit, že si hodně času vyžádá, než se dostaví viditelné známky zlepšení života v našem městě. Každá pomoc, každá dobrá rada bude vítána. My vítáme do naší strany každého, kdo má naše město rád a chce mu jejím prostřednictvím pomoci. Jsme a zůstaneme stranou hájící sociální zájmy lidu, stranou podporující politický pluralismus a nekompromisně obhajující demokracii a svobodu. Přijďte mezi nás!

F. Roudný,
místopředseda zákl. org. ČSS

»7« OBČANSKÉ FÓRUM

PŘIJMOUT ODPOVĚDNOST ZA VLASTNÍ BUDOUCNOST

Náš společný dům, Československo, byl před 42 lety v poměrně dobrém stavu. Po druhé světové válce, kterou jsme byli zasaženi relativně méně než většina našich sousedů, jsme patřili k vyspělým evropským zemím. Převzali jsme nejen rozvinutou ekonomiku, ale mohli jsme navázat i na hluboké kulturní a politické tradice. Po válce jsme se dostali do zájmové sféry jedné z vítězných mocností. Komunistická strana po třech letech převzala absolutní moc a nehodlala se o ni dělit s jakoukoli z dalších domácích politických sil. Z toho vyplývá, že nese i plnou odpovědnost za to, co se dalších čtyřicet let v zemi dělo. Náš dům dostal nového majitele, který vyvlastnil majitele předchozí a mnohé z nejschopnějších obyvatel domu likvidoval. Dům se změnil ve vězení s hluboce poklesnou morálkou nejen vězňů, ale nakonec i vězňů.

Dům měl hluboké základy a pevné zdi. Dvacet let trvalo, než byla nesmyslným hospodařením spotřebována podstata vytvořená prací předchozích generací. Po vyčerpání zdrojů minulosti začal komunistický režim žít na účet budoucnosti. A tak v dalších dvaceti letech kleslo Československo ve všech srovnatelných oblastech společenského života na jedno z posledních míst ve světě.

Současný stav našeho domu je tedy velice neradostný. Už to není pád jednotlivých tašek ze střechy, který byl ve své době vládci ignorován, už to není jen opráskaná omítka, už je to hroutící se obvodové zdivo. Je to však stále a právě teď náš dům, od něhož si jednotlivé generace předávají klíče. V tomto smyslu je volební program OF především programem záchrany domu.

Naším základním cílem je opětovné zařazení Československa mezi vyspělé evropské země. Nemáme-li vstoupit do evropského společenství jako chudý příbuzný, očekávající milosrdenství a dary, musíme náš návrat založit nejen na tom, co je vyspělým zemím společné - politické demokracii a tržní ekonomice — ale i na tom, co může být pro Československo specifické. A to může být především schopnost přetvořit národní hrdost v ochotu k obětem.

Politickou demokracii, tržní ekonomiku a ochotu k obětem tedy považujeme za tři dílčí cíle, společně podmiňující dosažení cíle hlavního. Znamená to stát se spoluvlastníky svého domu, dokázat jej vyčistit od špíny, jedů a trosek, které se v něm nahromadily za posledních čtyřicet let, mít jasný plán oprav a nové výstavby, poučený i zkušenostmi našich úspěšných sousedů, a umět si dočasně odříci nákup nového barevného televizoru v prospěch nákupu cihel. Čím později začneme opravovat, tím budou tyto opravy nákladnější.

Jsme si vědomi, že ochota k obětem není příliš populární cíl volebního programu a že formulace tohoto

cíle může být ve volebním boji zneužita právě těmi, kdo způsobili naše ostudné zaostávání za vyspělým světem. Dnes nám ovšem nepomohou laciné populární sliby, zapomínané okamžitě po volbách, ale pouze skutečný pocit odpovědnosti vůči budoucnosti, na jejíž účet minulý režim žil. Nikoli jen budoucnosti státu, ale i suverénní občanské společnosti, tedy naší vlastní budoucnosti.

Volební programy se v dnešní politické situaci zužují na opěvování hodnot demokracie a tržní ekonomiky, spojené s kritikou předchozího režimu. Takový postup však Občanské fórum pokládá za amorální. Občané, kteří budou hlasovat pro kandidáty OF, vědí, že jim nenabízíme lehkou cestu. Ti, kdo přes verbální kritiku byli s minulým režimem vcelku spokojeni, protože od nich nevyžadoval příliš mnoho práce, by si měli uvědomit, že náš volební program od nich tuto práci až na hranici jejich schopností vyžaduje. Výsledky této práce však musí zůstat v rukou občanů, ne být anonymně přesunovány státem ve prospěch vlastní vinou neschopných.

Budoucnost se před námi znovu otevírá. Náš dům se znovu může stát vyhledávaným místem Evropy. Naše revoluce však ještě definitivně nezvítězila. Zvítězí teprve tehdy, až překonáme bezvýchodný styl života na účet budoucnosti, až začneme opět stoupat vzhůru. Apelujeme proto na sebevědomé občanství každého z nás, nikoli na poníženou ustrašenost, která v nás byla dlouho pěstována. Neslibujeme, ale vyzýváme k odpovědnosti. Připomínáme si slova Johna Kennedyho: „Neptejte se, co pro vás může učinit vaše země. Ptejte se, co můžete učinit pro svoji zemi vy."

Občanské fórum
Nový Bydžov

»10« KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA

PŘÍSPĚVEK NEDODALA

»23« KŘESŤANSKÁ A DEMOKRATICKÁ UNIE

Československá strana lidová,
Křesťanskodemokratická strana,
Kresťansko-demokratické hnutie
a Svobodná rolnická strana.

Konečně ve svých 55 letech mohu svobodně volit takovou politickou stranu, se kterou souhlasí hlas mého svědomí. Když jsem v minulosti „volil", tj. hodil jedinou kandidátku Národní fronty do volební urny, vždy jsem si říkal: „To nejsou volby, to je divadélko, které musí hrát téměř celý národ." — A cítil jsem se jako ponížený, zdeptaný člověk, který je nucen dělat to, s čím nesouhlasí...

Při těchto volbách se cítím jako člověk svobodný, který se nemusí ohlížet napravo nalevo, zda může nebo má jít za plentu, který nemusí mít strach, že bude jediný z volebního okrsku, který tam nedá kandidátku, kterou tam téměř všichni dávají. Pocit svobody - to je jeden z velkých zážitků těchto demokratických voleb!

Cítím přitom svou zodpovědnost, že svou kandidátkou dávám skutečnou politickou moc poslancům, aby pomáhali řídit náš stát a naši vlast k jejímu i našemu pozemskému i duchovnímu prospěchu. Tolik bych si přál, aby všech 26 kandidátek přehlasovalo kandidátku jedinou, aby se její kandidáti už nikdy nemohli opírat o svou moc a vracet kolo dějin zpět! . Spojte se všichni kandidáti všech politických stran a mějte na paměti jen pokojnou a prosperující budoucnost naší milé československé vlasti, ať je to opravdu ta „krásná země, země česká, domov náš!"

Za ČSL v Novém Bydžově:
Miroslav Paclík

POZVÁNKA DO MUZEA

V letošním roce došlo v muzejní expozici ke zvlášť významným změnám. O další exponáty byly obohaceny oddíly pravěku a venkovského národopisu a zcela nově byla instalována poslední část expozice o vývoji města od konce 19. století do roku 1945. Návštěvník se tu např. seznámí s nejdůležitějšími volebními výsledky a se starosty města, s celoměstskými akcemi, se stavebními proměnami a s vývojem počtu obyvatel. Vedle dalších dobových fotografií a dokumentů jsou tu nově vystaveny i ukázky místních novin a inzerátů a nejzajímavější pohlednice. Jistě zaujmou také místní medaile, odznaky, taneční pořádky a pozvánky na plesy. Promítané pásmo barevných diapozitivů přiblíží historii města a jeho památky.

Expozice byla dále doplněna o nový oddíl věnovaný životu a dílu profesora Bohumíra Nevyjela (1883 — 1915) a odkazu jeho dcery paní M. A. Novákové - Nevyjelové, která našemu muzeu darovala velké množství vzácných uměleckých předmětů. Mezi obrazy jsou zastoupena i díla následujících malířů - Raoula Dufyho, Vojtěcha Sedláčka, Antonína Hudečka, Václava Špály a Willi Nowaka.

Řadu dosud nevystavených exponátů návštěvník uvidí i v oddílu lidového umělce Václava Kudery - Křapíka. Poprvé jsou tu např. vystaveny i ukázky z hudební a literární tvorby a sochy T. G. Masaryka a Alexandra Dubčeka.

Muzeum je od 1. května otevřeno pravidelně o nedělích a svátcích až do konce října, vždy od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin. Hromadné výpravy mohou muzeum navštívit po ohlášení předem i v dalších dnech.

Přijďte si prohlédnout bohaté sbírky našeho muzea!

J. P.

VIVAT MERENDA!

Je to již třiatřicet let, kdy mým rodným městem, které tenkrát bylo ještě městem okresním, naposledy zněla přes celý měsíc červenec až do poloviny srpna, do bydžovské pouti, dostaveníčka chlapců, vycházejících s kytarou a rozsvícenými lampióny zpívat všem bydžovským dívkám, kdy se slavila v Bydžově stará, prastará studentská slavnost - merenda.

Počátky merend sahají do poloviny 18. století, kdy Marie Terezie dvorským dekretem ze dne 10. února 1746 bydžovským studentům o vagacích tu milost popřáti ráčila, by po dva dny tančiti a hodovati mohli. Ze toho studenti k potěše vlastní, ale i k pobavení všech svých vrstevníků a občanů města náležitě využívali, svědčí skutečnost, že těchto merend bylo v historii mnoho. Ta naše poslední v roce 1957 měla pořadové číslo 129. Zda jich bylo skutečně tolik nebo o deset či o dvacet míň, to již nikdo nezjistí. Písemné záznamy v Merendní knize začínají až od roku 1841. Dokladů o merendách je však v městském muzeu, ale i v rukách pamětníků mnoho. Starý studentský prapor, se kterým studenti táhli na pomoc Praze, nový prapor z roku 1928, jehož žerď) je zdobena zlatými hřeby, zatloukanými do ní při každé merendě pantátou a panímámou a čestnými hosty. Pantáta a panímáma, představitelé studentů volení podle přesných pravidel, oblečení při merendě v bydžovském kroji, to byly symboly české státnosti, představitelé krále a královny ve vlastním státě. K nejvážnějším patronům merend vždy patřila sama starostlivá Univerzita Karlova, jejíž vysoký hodnostář vždy na merendu přijížděl, aby vzdal hold tradici i městu, z jehož rodáků pocházelo v minulosti tolik pro národ užitečných lidí, i jeden z rektorů univerzity Marek Bydžovský z Florentina. Jeho pamětní deska je na jednom z domů na náměstí. První merendy v 18. století byly asi jen slavnostmi, které studenti pořádali na konci prázdnin. Později se však rozsah a duch těchto slavností měnil a získával zejména v době národního obrození výrazně vlastenecký ráz. V rámci merend se hrála česká divadla, pořádaly slavnostní akademie a bály, na nich se recitovaly vlastenecké básně, zpívaly národní písně, pořádala se shromáždění, na kterých ke studentům a veřejnosti promlouvali význační představitelé národního života. Byl to např. F. L. Čelakovský, V. K. Klicpera, K. J. Erben a také Božena Němcová, která se zúčastnila necelý rok před svou smrtí studentské merendy v roce 1861. Tehdy dlela v Bydžově u příbuzných svého muže v hostinci U zlatého anděla. Tam jí přišli studenti zazpívat dostaveníčko a druhý den ji přivedli na svou akademii, kde recitovali její báseň Ženám českým a vzdali jí čest jako velké spisovatelce. Tyto dny, jak sama píše v dopise svému synu Jaroslavovi, patřily k posledním šťastným dnům v jejím životě. Tenkrát bylo možné o merendách mluvit bez cenzury, proto se na nich sjížděli vlastenci. Tak tomu ovšem nebylo již v roce 1957.

Studentské merendy postupně nabývaly na rozsahu. Každá generace k merendě něco přidala. V období první republiky již každá merenda představovala řadu tradičních kulturních, společenských a zábavních akcí, které vrcholily v období letních prázdnin volbou pantáty a panímámy, dostaveníčky, hlavními merendními dny o bydžovské pouti a končily merendním plesem v září. Před koncem merendy, dříve než započaly přednášky na vysokých školách, pořádali studenti ještě švestkový výlet do blízkého okolí, kde v místní hospodě se vařily švestkové knedlíky a studenti, ale i bývalí studenti a vážení otcové, závodili, kdo jich sní nejvíc. Vítěz byl vyhlášen švestkovým králem - Rex knedlikorum. Jeho kralování končilo švestkovým výletem o příští merendě.

Tento švestkový výlet posloužil také fiktivnímu delegátu krajské konference ČSM 12. a 13. ledna 1957 k útoku na merendu. V Pochodni 18. ledna t. r. vyšel „Dopis z konference", kde delegát Frantík, krom líčení budovatelského úsilí mládeže, uvádí i odstrašující případ bydžovských studentů, kteří „přestože jejich okres je jeden z posledních v kolektivizaci vesnice, chtějí soutěžit v tom, kdo sní kolik knedlíků". Co k tomu říci, než že celý komunistický systém nikdy neměl špetku smyslu pro humor a snažil se vždy zdiskreditovat všechno, co nebylo stranou organizováno, kontrolováno, co nevycházelo z komunistických a internacionálních tradic. Frantíkovi na jeho článek odpověděl tenkrát Bydžovák redaktor pražského rozhlasu Antonín Langr, sám aktivní účastník merendy z roku 1946 a i té naší.

My, tehdejší studenti vysokých i středních škol - Bydžováci - jsme se již v létě 1956 dohodli, že po 11 letech, od roku 1946 se merenda nekonala, obnovíme svou starou studentskou slavnost. Bylo třeba se nejdříve dozvědět něco o tradici samé, poznat základní historická fakta a nasát do sebe „ducha merend". Scházeli jsme se s pamětníky merend z let 1921, 1928, 1934, 1946 a začali jsme svádět první boje s komunistickými ideology a funkcionáři ve městě. Ustavili jsme merendní výbor, který jsme pak museli přejmenovat na merendní komisi a studentskou merendu přejmenovat na „merendu studentů a mládeže Novobydžovska". Ty boje o merendu pokračovaly až do jara 1957, jak o tom svědčí popularita, kterou dal merendě Frantík. Mezitím již jsme uspořádali Ples mládí, abychom získali počáteční kapitál, potom dvě literární pásma, Slavnostní akademii, Koncert rodáků - profesionálních umělců z Bydžova, řadu dalších drobných podniků, při kterých jsme se scházeli a dobře a kulturně se bavili. V květnu jsme uspořádali další ples na společenské úrovni dnes nevídané a připravovali se na letní vyvrcholení merendy. Vydávali jsme nepravidelník Merendní listy a v letních měsících

Chlum s nedalekou Venturkou býval častým cílem vycházek i o merendách
Foto J. Prokop

Večerní Bydžov, místní konkurenční list Večerní Prahy. Namísto majálesu, muselo se totiž při tom všem také studovat, jsme připravili na konec června Juvenáles, bujné slavnosti mládí, s průvodem, tancem, atrakcemi a šprýmy po celé dva dny. Začátkem července jsme zvolili ze svých řad pantátu a panímámu a v den volby jsme panímámě Evě Podlipné zazpívali první dostaveníčko. A potom každý den od setmění až do večera do jedenácti s kytarou a lampióny obcházelo 25 zpěváků systematicky jednotlivé části města a letním večerem zněly k potěše početného publika a opěvované dívky nejhezčí milostné písně.

První neděli po sv. Vavřinci se slaví v Bydžově pouť a další den posvícení. Sjeli se rodáci, čestní hosté, k nimž patřil prorektor Karlovy univerzity MUDr. Prošek, zástupce brněnských vysokých škol Dr. Blažke, spisovatel Karel Konrád, pantátové a panímámy předchozích merend, ale i nejstarší žijící absolvent bydžovského gymnázia akademik a vědec světového jména prof. Bohumil Němec. Ten však již nesměl na hlavní slavnosti promluvit. Když totiž se po celé republice rozletěly plakáty se zeleným praporem a letopočty 1746—1957 a s nápisem 129. merenda studentů a mládeže novobydžovska, nastalo v hlavě kteréhosi člena ÚV KSČ krátké spojení, z něhož barvitě zablýskaly události minulých let a měsíců — studenti Bydžov, selská jízda Nechanice 1948, studentské bouře v Polsku a maďarské události 1956. Lze se tomu divit? A už jsme začali chodit na koberec a byli jsme dobře sledováni. Svoje dostal krajský i okresní výbor strany i krajský SSM (okresní prakticky neexistoval). K nám poslali dva kurátory, pracovníky krajského výboru SSM, kteří nám všechno cenzurovali, prostě nás hlídali, abychom „neujeli". Všechno mělo svou dohru a několika z nás hrozilo vyloučení z vysokých škol. Přišla též revize na finance, které jsme si sami vydělali, protože žádný nám nic nedal. Rukopis Pomněnek, tradičního almanachu, který vycházel na závěr každé merendy a jehož rukopis jsme odevzdali do tiskárny, si straničtí pracovníci v tiskárně vyzvedli a už jsme jej neuviděli. Zůstalo v nás však všechno, co jsme v tom roce merendy, který jsme ukončili slavnostním plesem (hrál na něm orchestr Vlastimila Kloce z Prahy - pamětníkům to něco říká), prožili. Přátelství, lásky, vzpomínky a trvalé přání znovu a znovu se scházet, přestože jsme nebyli stejný ročník, a zazpívat si Kdo v tom našem Bydžově v mládí studoval nebo Gaudeamus. Marně se neříká, že zazpívá-li si někdo o merendě Gaudeamus, nezapomíná, nemůže zapomenout.

V rámci hlavních merendních dní se uskutečnil alegorický průvod, byla otevřena výstava z historie merend, uskutečnila se zahradní slavnost s tanečním parketem a atrakcemi studentského vtipu a humoru, druhý koncert rodáků. V předvečer hlavních merendních slavnostní zazněl vždy z věže děkanského chrámu nebo z věže spořitelny Gaudeamus, zazpívaný studentským sborem nebo odtroubený kvartetem pozounů. K tradičním atrakcím patřil i fotbalový zápas, hrající se až do úplného vyhlazení některého z rivalů „medici versus právníci" anebo „krev za krev".

Třiatřicet let je dlouhá doba, a letos se to již nestihne. Kdykoliv jsme se v minulosti společně setkali, vždycky se objevila otázka, kdy bude příští 130. merenda? Zůstala většinou bez odpovědi, i když jsme nepřestávali věřit, že síla tradice, tak blízké studentské duši, se musí prosadit. V posledních letech jsme ale již věřit přestali. Zdálo se nám, že duch studentských majálesů a merend, duch vlastenectví, životní opravdovosti, studentské aktivity, vtipu a veselí v našich dětech a vnucích vymizel. Poslední měsíce nám ukázaly opak. A teď je ten čas a teď je tady generace, která, chci věřit, znovu vzkřísí tradici novobydžovských studentských merend. Píši o tom proto, abych ji těm dnešním studentům středoškolákům a vysokoškolákům v Bydžově připomněl, abych alespoň stručně naznačil, o co jde. Ještě tady jsme a ještě mnoho pamatujeme. Máme i mnoho fotografií, amatérský i televizní film.

Jen jedinou věc se nám nepodařilo tenkrát v roce 1957 uskutečnit - švestkový výlet. To už to proti nám jelo, a tak aby Frantík, delegát krajské konference ČSM, nemusel mít obavy o studentské žaludky, švestkový výlet se nemohl konat. Sluší se však připomenout, jak významně nám tenkrát pomohly podniky - Průmysl mléčné výživy, v jehož závodní jídelně se konal slavnostní oběd pro téměř stovku čestných hostí o hlavních merendních dnech, JZD Zábědov a tradiční patron bydžovský pivovar, vedený dobrým panem sládkem Karlem Hájkem, tiskárna a řada bývalých studentů a příznivců, kolegové Standa Hüttl, Antonín Langr, Jiří Kabelák, Láďa Zajíček a další.

Tož tedy Vivat 130. merenda! Vivant sequentes.

Ing. Jindřich Bradna,
ceremoniář 129. merendy

SOKOL ZNOVU OŽÍVÁ

25. duben 1990 se stal památným dnem bydžovského Sokola. Ten den se totiž na pozvání přípravného výboru sešli ve své staré bydžovské sokolovně členové této jednoty, aby vyslechli zprávu o přípravách znovuzřízení jednoty v našem městě a aby si pohovořili a budoucnosti své jednoty. Zájem byl tak veliký, že se účastníci sotva vešli do sálu bývalého sokolského loutkového divadla. Tělovýchovné a kulturní vystoupení dalo jednání slavnostní ráz, takže diskuse trvala až do sedmé hodiny. Celé jednání schůze vedl předseda přípravného výboru Sokola br. Ferdinand Pavelka. Schůze se účastnili také hosté z okresního výboru Sokola z Hradce Králové, starosta města Vl. Hrubý a další čestní hosté. Účastníkům se schůze tolik líbila, že si slíbili, že se za měsíc, t. j. dne 21. května v 17 hodin odpoledne, opět sejdou, aby se poradili, jak dál budou pokračovat ve své práci pro vzkříšení sokolské myšlenky, která byla v minulých 42 letech tak pronásledována a potlačována.

Přípravný výbor SOKOLA

SOUTĚŽ PRO VÁS!

KDE STOJÍ TATO SOCHA?

Odpovědi zasílejte na adresu naší redakce.

Vylosovaného výherce odměníme knihou.

T. G. MASARYK A NAŠE MĚSTO

Nepříznivé politické poměry předchozích desetiletí, přerušené jen krátce pražským jarem 1968, vedly k absurdní situaci. Rok co rok jsme bezduše oslavovali výročí událostí a politiků velkého východního souseda, ale hlásit se ke vzniku vlastního samostatného státu a k odkazu jeho předních osobností bylo považováno po většinu doby za nepřípustné.

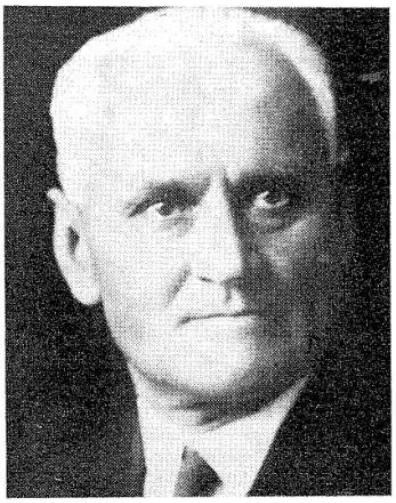
Jestliže za okupace zahájili nacisté a kolaboranti tažení proti symbolům národní a státní suverenity, bylo to z hlediska záměrů agresora pochopitelné. O to hrůzněji potom působí, co následovalo po únoru 1948 z podnětu nás samých, některých našich lidí.

Povědomí demokratické kontinuity tak bylo už třikrát násilně přerváno, ale zničit je úplně se přesto nepodařilo.

Žel, čas nelze zastavit, neúprosně připisuje léta všem. Prožité vzpomínky z dospělosti na našeho prvního prezidenta mohou mít už jen dnešní sedmdesátníci a starší občané, nynějším šedesátníkům bylo v roce Masarykova úmrtí teprve sedm let! Střední generace už je odkázána jen na nepřímé poznání a vinou uvedených poměrů ví většinou o životě a díle T. G. Masaryka jen velmi málo. Pro mladší a nejmladší generaci zůstává Masaryk zatím téměř neznámý.

O Masarykovi se i do Nového Bydžova dostávaly první zprávy hlavně ve spojení s jeho bohatou činností na obnovené české univerzitě v Praze od roku 1882. Zvláště na gymnáziu věděli o Masarykově statečném postoji ve sporech o Rukopisy, kdy s rizikem nepochopení, urážek a pomluv hájil a uhájil právo a povinnost říkat národu pravdu, byť byla i bolestná. V devadesátých letech zaujal veřejnost především pracemi o smyslu dějinného vědomí pro současnost a úvahami o smyslu života. Z bohaté mozaiky myšlenek byl pokrokovým lidem blízký odsouzením planého radikalismu a důsledným požadavkem skutečně jednat.

Těmito zásadami se Masaryk řídil po celý další život. Koncem roku 1914 odchází do zahraničí, riskuje život vlastní i své rodiny doma a s neuvěřitelnou aktivitou mladíka zahajuje ve čtyřiašedesáti letech široce založenou zahraniční akci, boj za samostatný stát. Čeká ho úmorná každodenní práce, dlouhodobé přesvědčování politiků, vědců a dalších občanů ve Francii, Anglii, Rusku a ve Spojených státech. Vývoj válečných událostí a spolu s ním změněné poměry v Rakousko-Uhersku nakonec vedly k novým diplomatickým krokům dohodových států a k úspěšnému dovršení osvobozenecké akce. 18. října 1918 Masaryk ve Washingtonu podepsal deklaraci nezávislosti a 28. října byla vyhlášena samostatná Československá republika i doma. Za vzrušené nálady dne 14. listopadu zvolilo Národní shromáždění prvního muže odboje — ještě v nepřítomnosti — prvním prezidentem. Když vjížděl 21. prosince 1918 do Prahy, provázely ho nadšené ovace lidí všech generací a všech vrstev.

Josef Hůza z Hlušic, komorník prezidenta Masaryka

Oficiální rakouská válečná propaganda Masaryka očerňovala a policie stíhala každého podezřelého ze spolupráce s emigrací. Mezi statečné stoupence Masarykovy zahraniční akce patřil i profesor Oskar Butter, který v letech 1913 až 1917 vyučoval na novobydžovském gymnáziu. Profesor Butter byl předním členem tzv. mafie - skupiny politiků, která byla v tajném spojení s českou politickou emigrací. Zásluhou profesora Buttera se také do Nového Bydžova dostávaly zahraniční tiskoviny.

Na žádost profesora Buttera a Ladislava Živného, odborného učitele měšťanské školy, byl také v únoru 1915 obstarán pas určený pro tajný odchod dr. Edvarda Beneše do zahraničí. Riskantní úkol provedl úředník okresního hejtmanství František Řezníček. I když nakonec dr. Beneš uvedeného pasu nepoužil a získal jiný pas Miroslava Šichy, zůstává čin Františka Řezníčka příkladem statečného a vlasteneckého postoje jednoho z občanů našeho města.

Z nedalekých Hlušic pocházel ruský legionář Josef Hůza, který byl nejdříve Masarykovi přidělen jako osobní sluha za pobytu v Rusku v roce 1917 a od té doby ho věrně provázel i za prezidenství jako komorník. Pan Hůza přežil svého prezidenta o necelý půlrok.

Nově vzniklá republika přijala rozporné dědictví habsburského mocnářství a čekaly ji za nové konstelace evropských sil nelehké a v některých směrech tehdy neřešitelné problémy. Za těchto poměrů autorita Masarykova výrazně přispěla k zakotvení obecných demokratických základů, jimiž se tehdejší Československo odlišovalo od sousedních států. Přes odpor představitelů některých politických stran Masarykův příklad získával stále početnější stoupence.

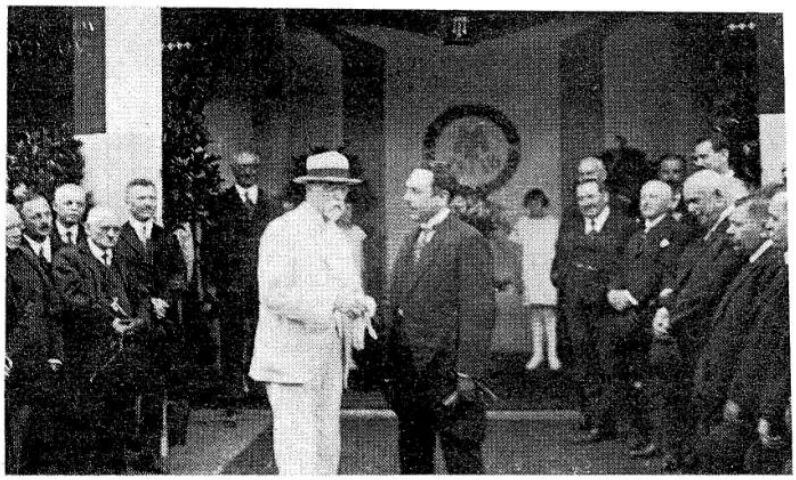
Hluboká úcta k prvnímu muži státu přecházela často až k jakémusi mýtu jeho osobnosti. Z dějinných souvislostí je to pochopitelné a ani Masaryk, ač sám s podobným přístupem nesouhlasil, nemohl se tatíčkovské legendě ubránit. Zůstává historickou skutečností, že naše republika nepoznala jiného politika s tak velkou autoritou a že v úmrtní den 14. září 1937 a v dalších dnech loučení s prezidentem Osvoboditelem nebylo už nikdy jindy tolik upřímného a hlubokého žalu po celé zemi.

Vztah občanů našeho města k Masarykovi v letech první republiky byl trvale vyjádřen v několika místních názvech. Už v květnu 1919 byla původní Královéhradecká ulice přejmenována na Masarykovu a v roce 1923 dostalo Masarykovo jméno naše náměstí. V této souvislosti se uvedená ulice stala ulicí Rašínovou.

Dvakrát naším městem Masaryk projížděl. Při první cestě vlakem do Hořic dne 10. července 1926 před desátou hodinou z vlaku vystoupil, byl přivítán zástupci okresu a města za velké účasti obyvatel z města a okolí, podepsal se do pamětní knikovný projev. Podruhé projížděl městy a k přítomným pronesl krátký dětem automobilem — 24. května 1929 před třináctou hodinou na zpáteční cestě z Hradce Králové.

V předvečer pětaosmdesátých narozenin jmenovalo obecní zastupitelstvo Masaryka dne 6. března 1935 čestným občanem města. Po Masarykově smrti měl být ve městě postaven jeho pomník, ale uskutečnění záměru zabránily tragické události Mnichova a 15. března 1939.

Přes těžká léta nacistické okupace musely všechny symboly české státnosti zmizet a teprve osvobození v květnu 1945 otevřelo cestu k novému životu republiky. Po odhalení pamětní desky prezidentu Edvardu Benešovi od hořického sochaře Karla Samohrda dne 16. června 1946 (původní deska z radnice z roku 1936 od Zdeňka Dvořáka byla, žel, za okupace zničena) byla dne 8. září 1946 odhalena i pamětní deska T. G. Masarykovi od téhož autora. Oba bronzové reliéfy na žulových deskách ale nezůstaly při vchodu do radnice dlouho. V roce 1952 byly odstraněny a Masarykovo náměstí bylo přejmenováno

Starosta města JUDr. Fr. Formánek vítá 10. července 1926 T. G. Masaryka na novobydžovském nádraží

na Mírové. Uschované desky se mohly krátce vrátit na svoje místa ještě jednou. Po slavnostním znovuodhalení dne 17. listopadu 1968 je však už v roce 1970 čekalo nejen odstranění, ale úplné zničení!

Po všech peripetiích a letech nedobrovolného mlčení můžeme konečně splatit velký dluh. Novobydžovské náměstí nese opět Masarykovo jméno a v příštím roce se na radnici objeví znovuzřízené reliéfní desky s portréty T. G. Masaryka a Edvarda Beneše.

Oprávněný návrat Masaryka do dějin města a povědomí jeho občanů by však neměl mít nic společného s obnovováním legend a mýtů. Masarykovo dílo je rozhodně nepotřebuje. Je natolik bohaté, inspirující a živé, že samo o sobě promlouvá k současnosti srozumitelným a přesvědčivým hlasem, tak blízkým našim snahám a novou demokratickou společnost.

Jaroslav Prokop

120 LET TYRŠOVY MYŠLENKY V NOVÉM BYDŽOVĚ

V těchto dnech se rodí nová doba. Účtuje se s nedávnou minulostí a navazuje se na demokratické ideály našich dějin. K těmto ideálům patřila a patří i Tyršova sokolská myšlenka. Loňské výročí od založení Sokola novobydžovského je příležitostí k výzvě ke spolupráci při novém rozkvětu sokolské myšlenky k retrospektivě, která dosvědčí bohatou minulost tělovýchovného hnutí v našem městě — i když právě otázka data založení naší sokolské jednoty bývá vykládána různě.

Mám před sebou dva příležitostné tisky, které si vzájemně zdánlivě odporují: PAMĀTNÍK SOKOLA NOVOBYDŽOVSKÉHO vydaný na oslavu padesátiletého trvání jednoty v roce 1931 a pozvánku na SLAVNOSTNÍ AKADEMII k 100. výročí založení Sokola novobydžovského z roku 1969. Vzpomínali jsme 108. výročí anebo 120. výročí založení sokolské organizace v našem městě? Mohli být naši předkové tak nepochopitelně zpozdilí, aby se k Tyršově myšlence, která tehdy uchvátila celý národ, hlásili teprve s devatenáctiletým zpožděním?

Podrobnější odpověď bychom asi nalezli v KRONICE jednoty, ale tu se, bohužel, prozatím nepodařilo objevit a to i přes rozsáhlé pátrání Fédi Pavelky. Naštěstí Památník z roku 1931 přinesl ve stati K. Purmana „Z dějin Sokola novobydžovského" zřejmý výpis nejdůležitějších dat z této kroniky. Zde se tedy dozvídáme, že „sokolská myšlenka zapustila kořeny v Novém Bydžově již na sklonku let šedesátých minulého století" přičiněním několika místních váže-ných občanů (náš Památník jejich jména uvádí), kteří dne 21. června 1869 oznámili městské radě písemným podáním, že zřizují v Novém Bydžově ‚Tělocvičný spolek spojený se sborem hasičským', jehož stanovy k vyššímu schválení již předložili, a žádali současně, aby spolku tomuto dovoleno bylo v tělocvičně pro zdejší školy určené a ‚na Sádkách' umístěné své cvičení konati . . ." Městská rada tehdy novému spolku povolila nejen používání školní tělocvičny, ale i školního nářadí.

Tělocvičná organizace byla tedy v našem městě ustavena již sedm let po založení ‚Tělocvičné jednoty pražské', která teprve v roce 1864 byla přejmenována na ‚Sokol pražský'. Nebylo nic neobvyklého, že naše tělocvičné jednoty zpočátku neměly ve svém názvu označení ‚Sokol', a také nebylo na českém venkově tehdy nic neobvyklého, že byly zakládány společně se spolky hasičskými. Asi bylo i pro úřady povolování spolkové činnosti s takovým zaměřením přijatelnější.

Naše jednota si v prvních letech po svém založení vedla velmi čile, jak vyplývá z poznámek v našem Památníku, v němž K. Purman uvádí, že jednota tehdy „udržovala přátelské styky nejen s druhými spolky v městě, ale i se sokolskými jednotami v jiných českých městech, zejména se Sokolem v Lomnici n. P., který ji zval, aby v neděli dne 9. června 1872 přistoupila k župě . . ., a se Sokolem kutnohorským, který dne 7. srpna 1872 večer uspořádal výlet přes Labskou Týnici a Chlumec n. Cidl. do Nového Bydžova a byl uvítán zdejším Sokolem a Zpěváckým spolkem dne 18. srpna o 9. hod. ranní blíže Zábědova". Vyplývá z toho také, že turistika (i noční) byla už tehdy jednou z hlavních náplní sokolských jednot . . .

Náš Památník uvádí z tohoto období ještě datum 25. ledna 1874, kdy jednota uspořádala ‚kostumní ples' - vlastně první ‚šibřinky', „které byly tehdejším c. k. okresním hejtmanstvím povoleny, když obec podala zprávu, že pořadatelé jsou osoby zcela spolehlivé." V dalším odstavci jsou pak někteří vedoucí činitelé jednoty z tohoto období uvedeni:

„Starostou jednoty byl Vavřinec Rejthárek a po něm Jan Štorch, jed. natelem K. Kavka, učitel, a náčelníkem František Fousek, učitel. Jiných zpráv se o tomto prvním Sokolu novobydžovském nezachovalo a ani nevíme, kolik měl členů", uvádí s lítostí K. Purman. V archívu Sokola, který je nyní v depozitáři našeho městského muzea, se prof. Jar. Prokopovi podařilo získat i některé další velmi zajímavé údaje z tohoto prvého období, s nimiž čtenáře Novobydžovského zpravodaje seznámí v příštím čísle.

Zmíněný ‚kostumní ples' dne 25. ledna 1874 byl zřejmě poslední společnou akcí spolku, který byl zaměřen dvojím směrem. Neboť, jak náš Památník dál uvádí, v roce 1874 byl zřízen v Novém Bydžově samostatný sbor dobrovolných hasičů. Tělovýchovná myšlenka tím u nás ztratila jednu z dobových motivací a pravděpodobně i několik hlavních organizačních činitelů. A tak o tři roky později „dne 26. dubna 1877 oznámil městský úřad okresnímu hejtmanství, že spolek ‚Sokol' po utvoření Spolku

Pokračování na str. 10

dobrovolných hasičů zastavil úplně svou činnost a členové jeho z největší části přestoupili k spolku hasičskému."

Již na rok 1882 byl svolán do Prahy první všesokolský slet. Záznam K. Purmana v našem Památníku sice neuvádí účast naší jednoty jako celku a na tomto sletu, ale celonárodní rozruch, který předcházel této slavnosti, byl zřejmě posledním podnětem k oživení Tyršovy myšlenky i v našem městě. V srpnu r. 1881 byly vypracovány „k podnětu několika mladých vlasteneckých mužů" nové stanovy a „již 12. září konána první valná hromada této nově založené jednoty za účasti 31 členů...".

Z těchto a následujících údajů vyplývá, že tělovýchovná myšlenka měla v našem městě i po roce 1877 své zanícené zastánce a propagátory. Svědčí o tom už to, že náčelníkem oživené jednoty se opět stal Frant. Fousek. Tuto kontinuitu nově založené jednoty s jejím prvním údobím uznává i shora uvedený Přehled veškerých jednot sokolských v Památníku Sokola pražského. Podle všech těchto skutečností můžeme na naši otázku z úvodu odpovědět, že jsme loni vzpomínali už 120. výročí od založení Sokola novobydžovského plným právem.

Výpis z našeho Památníku ale dokončíme. Z počáteční činnosti nově oživené jednoty K. Purman uvádí několik úspěšných akcí, které dosvědčují, že Tyršova myšlenka u nás od roku 1882 kolem sebe shromažďovala stále víc a víc nadšených vyznavačů a příznivců:

Dne 12. února 1882 uspořádány opět šibřinky, které se ‚skvěle vydařily'.

Dne 13. a 14. července se naše jednota zúčastnila výletu pořádaného Sokolem kolínským do Brna a Sloupských jeskyň.

Dne 4. března 1884 konáno v sále ‚na Kopečku' veřejné cvičení za účasti 22 cvičenců, „mezi nimiž byl i ... br. Frant. Kabelák st., tehdáž vynikající borec." Ano, jde opravdu o zakladatele divadelní dynastie Kabeláků v našem městě'. A zde je vhodné poznamenat, že mnohé sokolské jednoty v té době spolupracovaly s divadelními spolky anebo (zvláště v menších obcích) i samy tuto osvětovou činnost spojovaly se svým národním osvobozeneckým hnutím. Nebudeme se tedy divit, že Frant. Kabelák st. kromě své práce pro divadlo zastával v letech 1890 až 1894 i funkci náčelníka v naší sokolské jednotě. A když už jsme u tohoto vůdčího postavení, stojí z jeho historie za zmínku, že před Fr. Kabelákem funkci náčelníka zastával tak dlouho jen B. Čížek a déle (ve dvou údobích) snad zmíněný Frant. Fousek. Ale legendární postavou v této funkci se stal Karel Fuchs, který byl náčelníkem jednoty s jednoroční přestávkou od roku 1897 celých 24 let a pak ještě převzal na dlouhá léta i úkol starosty. Za války jsme mu, už jako čestnému starostovi, uspořádali manifestační pohřeb, který vzbudil pozornost i gestapa. V tomto nebezpečném období v době okupace byl náčelníkem Ota Kazda. Funkce náčelnice je u nás evidována od r. 1916. Nejdéle tuto funkci zastávala Olga Josková — od roku 1928 až do let poválečných. To však je už příliš mladá historie...

Vraťme se ještě do minulého století a připomeňme si několik dalších dat z osmdesátých let:

Dne 6. července 1884 se uskutečnila slavnost svěcení praporu Sokola novobydžovského „za účasti všech místních a mnoha okolních spolků a četných jednot sokolských... K slav. nosti té pozván byl i sám vůdce Sokolstva Dr. Mir. Tyrš, jenž byl již tehda churav. Omluvil se dopisem, psaným měsíc před svou smrtí, v němž přeje jednotě bydžovské všeho zdaru."

Dne 31. května 1885 bylo v Novém Bydžově uspořádáno „s úplným zdarem první župní veřejné cvičení ve vile (na zahradě?) tov. Jos. Bromovského..."

Odtud již Sokol novobydžovský opravdu mohutněl. Z následujících údajů nás zvláště upoutá účast významných sokolských osobností na dalších župních sletech, které byly v našem městě uspořádány na přelomu století: „Druhého župního sletu (1893) zúčastnil se jako slavnostní řečník tehdejší starosta ČOS br. Dr. Jan Podlipný, třetímu (r. 1902) přítomen byl náčelník ČOS br. Dr. Jindra Vaníček se svým náměstkem br. Aug. Hellerem a členem předsednictva br. Klenkou." To všechno jsou jména, která naši tělovýchovu proslavila a která dodala lesku a vážnosti tělovýchovným slavnostem i v našem městě...

Potud nejzávažnější data, která nám v Památníku z roku 1931 zaznamenal K. Purman. Vyplývá z nich zcela přesvědčivě, že po čtyřleté přestávce navázala sokolská jednota v našem městě velmi úspěšně na své prvé údobí a že se u nás od té doby stala ve spolupráci s některými dalšími spolky ‚střediskem ruchu národního'.

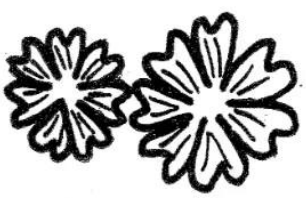
Zůstaňme ale ještě chvilku nad stránkami našeho Památníku. Velmi nás zaujme také stať Eduarda Týnka o stavbě naší sokolovny. Práce na této stavbě byly zahájeny podle projektu významného pražského architekta Fr. Krásného zjara r. 1927 a již „... 31. července 1927 položen slavnostním způsobem základní kámen. Do podzimu téhož roku dospěla stavba pod střechu(!) a ponechána přes zimu. Hned zjara r. 1928 zase v pracích pokračováno a dne 30. září 1928 na paměť 10. výročí naší státní samostatnosti odevzdána nová sokolovna.... slavnostním způsobem novému účelu." Snad i toto nedávné šedesátileté výročí stojí za zmínku. Nejen jako vzor pro naše stavbaře, pokud jde o délku prací, ale především proto, že tato stavba patří k ozdobám našeho města. Velmi zajímavé jsou také údaje o finančním zajištění stavby sokolovny (byla postavena celkovým nákladem tehdejších Kč 1,422.863.20).

Taková byla stručná historie naší jednoty před II. světovou válkou. Ale... Všechny tyto události, popisované K. Purmanem a Ed. Týnkem, byly jistě mnohem podrobněji zaznamenány v postrádané KRONICE. Obracíme se proto na naši tělovýchovnou veřejnost s prosbou o pomoc, která by mohla vést k jejímu nalezení. K historii sokolského protifašistického odboje za okupace (o kterém jsme psali v našem Zpravodaji před pěti roky) patří i to, že po celou válku tuto kroniku spolu s archívem jednoty obětavě a odvážně ukrýval ve svém bytě z titulu vzdělavatele jednoty odborný učitel br. Jan Drábek. Podle jeho sdělení byl spolu s kronikou jako vzácná památka uchováván i knižní upomínkový dar jugoslávského Sokola. Po válce byly tyto upomínky vráceny do spolkových místností v sokolovně. Do jejich osudu však zasáhly události v roce 1948. XI. všesokolský slet se tehdy stal první mohutnou manifestací proti diktatuře jedné strany. Několikerá reorganizace tělovýchovy, která následovala v příštích letech, měla za hlavní cíl především postupnou likvidaci Československé obce sokolské a umlčení sokolské činnosti. V té době byl archív naší jednoty rozumnými lidmi naštěstí předán do městského muzea — ale už bez kroniky a také bez Tyršova dopisu z r. 1884 a bez knižní upomínky Sokola jugoslávského... Nemůžeme uvěřit, že by se tyto vzácné památky, které přečkaly tolik desetiletí včetně první a druhé světové války, v naší době nenávratně ztratily. Snad zůstaly někde zasuty, opomenuty anebo dokonce uschovány pro tyto dny. Prosíme proto především bývalé tělovýchovné pracovníky (event. jejich pozůstalé rodiny), aby se upamatovali, kde byly tyto dokumenty uloženy, popřípadě komu byly předány, a aby tak pomohli tyto památky vrátit nově oživené jednotě Sokola novobydžovského.

Chtěli bychom na stránkách této naší kroniky dopsat historii minulých desetiletí a poděkovat činovníkům naší tělovýchovy za pomoc, kterou poskytli v oddílech ZRTV při udržení a šíření Tyršových myšlenek i v době nesvobody. Neboť sokolská myšlenka nebyla u nás nikdy umlčena úplně ani ve městech, ani v jednotách na venkově, kde dokonce ani žádná reorganizace se neodvážila název Sokol u tělovýchovných jednot zrušit.

A chtěli bychom v nových kapitolách naší kroniky oslavit i nový rozkvět Tyršovy myšlenky v právě narozené třetí svobodné demokratické republice, v duchu nových, moderních tělovýchovných směrů, ale se zdůrazněním tradic humanitních ideálů bratrství.

Miloslav Provazník

BYDŽOVSKÉ ÚSMĚVY

Z vyprávění FRANTY ŘEZNÍČKA

(Dodatek 2.)

Vážení přátelé,

vracím se opět k vám s druhým dodatkem k již ukončenému seriálu „Bydžovských úsměvů". Seděl jsem totiž pohodlně v sobotu 7. 4. odpoledne v křesle, popíjím Vitakávu a tu z hradeckého rozhlasu zazní jméno Bydžováka. Na-to krátká gratulace a hezká písnička. Nezbývá než přijmout tuto gratulaci jako nesmlouvavé konstatování, že

BYDŽOVÁK **ZDENĚK SMUTNÝ** JE SEDMDESÁTNÍKEM

„Ten pacholek", odlehčím si — ještě předevčírem byl u mne, debatíme o podrobnostech Bydžovských písniček a on, i přes naše kamarádské vztahy, se vůbec o svém kulatém jubileu ani slůvkem nezmíní". — Naše přátelství má totiž své kořeny v dobách nejkrásnějších — mládí. To nás již začínaly pojit společné zájmy, prvořadě divadlo. Snad to bylo diktováno osudem, že jsme ve zdejší Divadelní jednotě „Jirásek" začínali oba svá prvá vystoupení v r. 1935 ve hře se zpěvy „Betlém". Pak to byl a dodnes zůstává zanícený patriotický vztah k Bydžovu a jeho povšechnému dění, jeho kultuře, písním s bydžovskými autory a v neposlední řadě naše příspěvky do Novobydžovského zpravodaje, plnící nejenom účel informativní, ale i přinášet čtenářům trochu oddychu a potěšení.

Kdo by neznal našeho jubilanta!

Potkáte ho v ulicích, na náměstí, stále upraveného a důstojného — ale stejně mu v očích dříme jakési šibalství. Když s ním promluvíme, je nám najednou nějak dobře. Jeho slova, povětšině humorně laděná, zbavují nás jakéhokoliv ostychu, konvenčnosti a vyvolávají na našich tvářích úsměvy. A po rozchodu cítíme se osvěženi jako douškem čisté, chladné vody z lesní studánky.

Víme však všechno o našem Zdeňku Smutném?

Rozvineme-li film jeho života a promítneme-li jej na plátno dnešních dnů, žasneme, co v něm stačil udělat, co rozdal a rozdává v oblasti kultury a jakou to má nesmírnou hodnotu. Podařilo se mně jakýmsi „podtrhem" či úskokem získat od něho k nahlédnutí jeho osobní archív kulturní činnosti. Má v něm detailně podchycenou každou divadelní hru, v níž hrál, všechny spoluherce, režii, kritiky z novin, počet repríz, hry zájezdní a nepřeberné množství fotografií. Tím jsem získal perfektní podklady pro přiblížení jeho osobnosti a mohu vykonstruovati přesný profil pro tento oslavný článek. Neví a ani netuší můj záměr; to bude pomsta za to, že u t a j i l, (zřejmě úmyslně), své blížící se jubileum sedmdesátky. A tak ji tímto článkem odkrývám! Ale nejen to, odkryji naší veřejnosti vše, co jeho život naplňovalo — a věřím — ještě dlouho naplňovat bude.

Suchopárnost dotazníkových dat zkrátím jen na několik vět — jsou ale k úplnosti nutná:

Narodil se 10. dubna 1920 v Janovicích, malé vesničce, kam bys z vršku starobydžovského kopce dohodil kamenem. Ale krátce po narození stěhují se rodiče do Bydžova, takže je skoro křtěný Cidlinou. Jeho otec měl cukrárnu v nynější Smetanově ulici a bude se zdát nevěrohodné, že přímo vedle, oddělena jen domovní zdí, byla konkurenční cukrárna pana Stibora. Jak mohl pan Smutný v této extrémní konkurenční situaci obstát a zajišťovat rodině běžný životní standart, když mimo to bylo v Bydžově ještě 10 cukrářských živností? Vysvětlení je jednoduché. Otec Zdeňka byl vynikající odborník ve své profesi a svými kvalitními výrobky získával zákazníky nejen z nejbližšího sousedství, ale byl vyhledáván občany z celého města i okolních obcí.

Syn Zdeněk po vystudování reálného gymnázia zde pracoval v bydžovském peněžnictví, a když došlo ke zrušení okresu, přešel k Okresnímu stavebnímu podniku. Posledních 15 let své aktivní služby věnoval se práci na finančním odboru ONV v Hradci Králové. Při zaměstnání studoval Institut ministerstva financí, kde úspěšně složil svoji druhou maturitu.

Následné řádky mají však podstatně dokreslit a vystihnout jeho lásku k Bydžovu, kterému — pokud to okolnosti jen trochu dovolily — věnoval veškerý svůj volný čas, a to hlavně na úseku kulturní činnosti. A zde je její výčet opravdu obdivuhodný. Start na prknech divadla měl již jako sedmiletý chlapec. Zpíval a hrál na školních a různých spolkových besídkách, později byl plně angažován ve SSN (Sdružení studentstva novobydžovského), a jak již byla zmínka vpředu, prvá role v roce 1935 zpečetila jeho členství v „Jirásku" až do dneška.

Z jeho archívu a záznamů v něm můžeme sledovat, jak v postupných letech Zdeněk herecky dozrává a nabývá výrazových kvalit i jistot a jak jeho další činnost má nadějné perspektivy pro vyšší tvůrčí motivaci. Uveďme zde jen namátkově jeho úspěchy, např. v náročné roli Martina Kabáta v Drdových „Hrátkách s čertem", úspěšné ztvárnění Jana Roháče z Dubé ze stejnojmenné hry, tkalce Klubka ve „Snu noci svatojánské" od W. Shakespeara, Kuby v Tylově „Tvrdohlavé ženě" nebo pana Jordána v Molièrově hře „Jeho urozenost pan měšťák". Obrovský úspěch mu přinesla hlavní role v Braudonově „Charleyově tetě", ale mohli bychom pokračovat dále, neboť Zdeněk má k dnešku odehráno - nyní se, prosím, podržte — přes 500 her a mimoto za 55 let členství v „Jirásku" absolvoval (s vyjímkou dramaturgie) všechny funkce - od předsedy a jednatele počínaje a inspicientem a nápovědou konče.

Bylo by snad zbytečné seznamovat čtenáře podrobněji s každoročními přehlídkami souborů na „Jiráskových Hronovech". Jsou nejvyšším vyznamenáním ochotnickým souborům, kte-

rým bylo dopřáno této přehlídky „nejlepší z nejlepších" se zúčastnit. I Bydžovu dostalo se čtyřikráte této cti, ale i uznání jeho vysoké herecké a výkonnostní úrovně. — Náš jubilant hrál zde třikrát, včetně vítězné hry v r. 1947 „Torquato Tasso", kde se divákům a porotě představil postavou šlechtice Mansa. Předtím zde hrál v „Nezbedném bakaláři" v r. 1941 a v roce 1957 v roztomilé hře M. Kubátové „Jak přišla basa do nebe", kde se zhostil velmi úspěšně hlavní role Tuláčka - basisty.

Nesmíme ovšem zapomínat na „Divadelní týden" v Jaroměři, kde byl Zdeněk v roce 1949 vyhodnocen **jako prvý za nejlepší pánskou roli** v rámci Východočeského kraje, a sice v Molièrově hře „Tartuffe". (Pozn.: Na tomtéž festivalu získala též prvenství jeho kolegyně Alenka Vorlová-Hnyková a soubor bydžovského „Jiráska" rovněž získal prvé místo.)

To nejcennější však nakonec: V rámci „Roku českého divadla" v prosinci 1982 obdržel Zdeněk prostřednictvím Krajského národního výboru v Hradci Králové **Čestné vyznamenání ministerstva kultury za osobní přínos pro ochotnické divadlo.**

*

Nastínil jsem zde, milí přátelé, jen malý, zdaleka nevyčerpaný obrázek z činnosti jubilanta jako divadelníka. Myslím však, že by při této příležitosti bylo vhodné připomenout též jeho iniciativní a organizační schopnosti i jeho vůli pomáhat při všem, čeho si vyžádaly opravy a úpravy divadelní budovy v letech 1960—61. Zaváděla se nová elektrická instalace, stavěly nové šatny, sklad kulis atd., atd. Vše s tím spojené spočívalo výhradně na něm, t. j. zajišťování brigádníků, veškerého materiálu, stavebního dozoru aj.

A jako zpěvák? Paleta této činnosti je i zde neméně pestrá a záslužná. Vždyť jeho lahodný tenor uplatňoval se výrazně v nesčetných operetách, jako „Perly panny Serafinky" - „Fidlovačka" - „Liliomfi" - „Doktor Fiakr" a v řadě jiných operet a her se zpěvy. Výše zmíněná opereta „Doktor Fiakr" byla pro autory Sašu Razova a Jiřího Červeného motivována čistě bydžovským prostředím, a hlavně tradicí slavných studentských merend. Zdeněk byl zpěvně oporou našeho zpěváckého spolku Lubor-Ludiše, dále vystupoval v nesčetných estrádních pořadech, k nimž psal sám scénář a které se nám tolik líbily a zajišťovaly nejen pohodu diváků, ale i jejich bydžovskou pospolitost. Spolupracoval a spolupracuje s předními dechovými orchestry našeho města a okolí, byl požádán i o spolupráci se známým orchestrem Polabanka z Kolína, který bude každý třetí týden v sobotu či neděli uvádět na lázeňském promenádním koncertu v Poděbradech.

Již nastudovanou operu Viléma Blodka „V studni" znemožnili někteří „hrobaři bydžovské kultury" uvést v divadelním provedení, a tak byl uspořádán alespoň koncert z jejich melodií, aby téměř devítiměsíční práce nebyla plně zmařena.

Jak se projevil a projevuje Zdeněk jako konferenciér? Nepřeháním, když řeknu, že je fantastický. Vzpomeňme jen namátkou na pořad „To byl Karel Vacek" spolu s hudebním souborem „Novobydžovské šestky". Provázel jej slovem tak sugestivně, že diváci navštívili divadlo i několikrát. Podobná byla i pásma „Hašlerových" - „Vejvodových" - a „Poncarových" skladeb, k nimž scénáře psal opět náš Zdeněk.

Uvážíme-li, že toto vše dělal mimo své normální zaměstnání, a uvážíme-li dále, že příprava divadelní zkoušky na jedno představení vyžádá si od ochotníka 30—50 hodin času, kolik toho napočítáme za rok, za 10 a 55 let, které byly **nezištně** pro naši bydžovskou kulturu jubilantem věno-

Zd. Smutný v operetě Liliomfi

vány. On již tehdy Cicero měl pravdu v tom, že řekl: „Kamkoliv vkročíš, šlapeš již stejně po dějinách". Řekněme si ale upřímně: „Nestálo za to tyto nedávné dějiny bydžovské kultury a jejího hlavního protagonistu si tímto článkem - vyprávěním připomenout?" Je začleněno pod hlavičku „Bydžovských úsměvů". Zcela právem! To, že se Zdeněk svou činností, obětavostí, nezištností, a hlavně popularitou řadí mezi Bydžováky, vzbuzuje v nás jakousi hrdost a radost - protože je skutečně plně náš a umí rozdávat optimismus, dobrou náladu, veselí a úsměvy. Ale tento příspěvek by nebyl zcela úplný, kdyby neobsahoval některou z veselých historek, jež život herců a zpěváků všude doprovázejí:

Již dříve přesvědčoval Zdeňka zasloužilý umělec Jiří Zahradníček, aby využil svého nadějného, hereckého a zpěvného talentu a dal se na profesionální dráhu. I když zaručoval úspěchy a uznání, přesvědčoval však marně. Setkají-li se nyní po letech, ještě dřív než si podají ruce, zasloužilý umělec Jiří Zahradníček říká: „Tys' byl ale vůl!"

Jiná historka, trochu snad obsáhlejší, ale svou veselou náplní lehce stravitelná je tato:

Stalo se o velikonocích roku 1949 při operetě „Divá Bára". Hrála se již osmá repríza, takže vše běželo hladce a bez problémů. Jak to bývá, vymýšlely se všelijaké lumpárny a lumpárničky pánům kolegům a kolegyním. Zdeněk toho měl na svědomí již z dřívějška dost a dost a na této repríze tomu nasadil korunu tím, že paní A. Horké a L. Kabelákové ve chvíli jejich nepřítomnosti v šatně namotal klubka pletací vlny křížem-krážem jako prádelní šňůry přes celou místnost. Od kliček na oknech přes lustry, věšáky až k zrcadlům na líčících pultech. Vypadalo to tu jako v pavučině. Herečky se při příchodu zoufale chytaly za hlavy, ale příze byla namotána šetrně a ohleduplně, ale i tak se pochopitelně pídily po pachateli. Nic se zatím nedělo, a tak i nyní si Zdeněk myslel, že na nějakou odplatu čas ještě nevyzrál. Ale jak se mýlil!

Ve druhém jednání je scéna, kdy myslivec (role Zdeňka) přichází na dobrou noc své milé zazpívat a pak jako „na oko" se zastřelí. To jen proto, aby se dostal do márnice a tam se mohl scházet se svou milou Bárou. Vytáhne pistoli, ale již během zpěvu si napřed omrkne místo, kam se má po ráně svalit. Zpozoroval ale též, že v portále je nacpaná hlava na hlavě a všichni se nějak podivně šklebí. Tak si v duchu řekl, že se tu něco nekalého chystá. A skutečně to objevil! V místě, kde se měl podle pokynů režie „zastřelit", byla vysypaná plná krabička připínáčků, dokonce těch středních a hezky špičkou nahoru. Proto svůj pád nasměroval kousek vedle, zakryl si rukou obličej a dělal do portálu „dlouhý nos" a vyplázl jazyk na znamení, jak je krásně převezl. Ale to nejhorší teprve přišlo! Po vyjití rány z pistole přijdou na jeviště dvě postavy: ponocná (hraná paní Horkou) a hrobnice (herecky ztvárněná paní Kabelákovou). Najdou mrtvého myslivečka, bědují nad jeho zmařeným mladým životem a chystají se odnést ho do márnice. Jedna za nohy pod koleny, druhá za ruce v podpaždí. Pěkně si tu scénu vyhrávají a s krásnými extempore jako: „Kmotra, to je tíha — my ho snad ani neunesem", nebo „Ach, kmotra, ten je dobře živenej, že jóó" mlátily s ním a jeho zadní části těla právě do těch připínáčků tak dlouho, až je všechny vysbíraly. Zdeněk-myslivečeek byl však herecky mrtvý, nesměl se hýbat ani vzdychat, a proto jen se zkřivenými ústy trpělivě čekal, až bude za dveřmi márnice. Zde, již mimo scénu, praštily s ním partnerky mocně ještě několikrát o zem a s hrozným řáholem odběhly. Za portálem a v šatně nezůstalo od smíchu jedno oko suché.

To představení Zdeněk dohrál až do konce, ale pohybově mu to nějak nešlo. Chlapi říkali, že na myslivce asi něco spadlo a měli z toho hec. Když si doma mysliveček prohlížel své „pozadí" v zrcadle, bylo to něco jako po neštovicích nebo spalničkách.

Rozviňme zde závěrem trochu leporelo jeho činnosti, které v žádném případě nebyla sudičkami přiřknuta role pasivní; to znamená být jen tak strháván a snad i vlečen životním tempem. Naopak! Svou aktivitou chtěl navíc poznávat a věnovat se hlubšímu smyslu svého velkého a záslužného konání v bydžovské kultuře. To nelze, jak jsme se již napočátku přesvědčili, lacině nazývat jen zájmem či osobním koníčkem nebo touhou po seberealizaci. Nelze ani přijmout domněnku pro získávání nějaké „aura popularis", ale charakterizovat vše jako vášeň, nebo ještě výstižněji **posedlost** s cílem prohlubovat a nezměrnou pílí tříbit Božský dar nadání k uměleckým sklonům a mít radost z jejich rozdávání a z toho, jak jsou vděčně diváky přijímány.

A za to přece stojí žít!

Myslím, milý Zdeňku, že Tvoje sedmdesátka je tou nejlepší příležitostí k projevům velikého díku a obdivu za vše, co jsi v té široké paletě kultury pro nás ‚Bydžováky' vykonal. Popřát Ti, jistě i jménem občanů, pevné zdraví a dobrou životní pohodu. A také toho štěstíčka v novém startu do druhé sedmdesátky. Ať máš nadále sílu a stálé nadšení pro další činnost a práci a aby Tvé osobní album bylo neustále doplňováno a musel jsi ještě přidávat listy!

A též, aby Tě neopouštěl Tvůj **humor**. On totiž, jak říkal Karel Čapek, je **solí** života, **a kdo je dobře prosolen**, MUSÍ I DLOUHO VYDRŽET!

Přijmi nakonec ještě ten krásný divadelní pozdrav:

„ZLOM VAZ!"

P. S. Jsem nesmírně zvědav, jakým jménem z oboru zoologie mě Zdeněk pokřtí po vyjití tohoto čísla Zpravodaje.

JIŽ JENOM VZPOMÍNKA

Bylo to začátkem loňských listopadových dnů, kdy mně milý přítel **Cestmír Mrzena** z Plzně napsal: „... jsem nesmírně rád, že se konečně dočkávám konce komunistického svrabu. Pozdravuj u vás všechny známé kluky a jsem v těchto historických dnech s vámi všemi Bydžováky". Pak přišel později ještě jeden dopis, kde sděluje, že byl operován a že se již nebude věnovat ‚žívé hudbě', ale pokračovat ve skladbě o aranžmá, že má opět celou řadu nových, již autorizovaných skladeb, které mně pošle ukázkou na magnetofonovém pásku.

Bohužel, byl to dopis poslední!

Úmrtní oznámení sdělovalo, že dne 28. II. 1990 ve věku 67 let odešel navždy od své rodiny a všeho, co měl rád.

O našem slavném rodáku Čestmíru Mrzenovi psal jsem již v našem Zpravodaji v r. 1984. O jeho nadání o úspěších v hudbě, ale i jako o člověku s vysoce ryzím charakterem. To talitní režim vyřadil Česťu ze studia na právnické fakultě, kde mu k doktorátu chyběly již jen dvě zkoušky. A tak jsme se spolu setkali v luhové dílně zdejší kožeťužny, kde též pracoval např. JUDr. Solnička, učitel Janda a úředník Václ. Frydrych. Přeškolovali jsme se tehdy všichni na tvrdou práci ještě v tvrdších podmínkách. Světlou stránkou však bylo, že pod hlavičkou Závodního klubu ROH Mrzena utváří a řídí taneční orchestr, v němž se uplatňují i muzikantské kvality učitele Hlaváčka, soudce JUDr. Kavána, Zdeňka Zahradníčka Míly Kulicha, učitele Mirka Kučery a Jiřího Hory. Trombon hrál Slávek Bareš a já jsem tvrdil muziku kontrabasem.

Můžeme-li přesvědčivě dnes nazvat pro Bydžov již skoro legendárního p. Frant. Horkého a jeho slavný „Skafandr-jazz" jako průkopníka tehdy ve světě se rozvíjejícího jazzu, pak toto označení právem patří i Čestmíru Mrzenovi, ale pro již jím prosazovaný nejmodernější styl - dixieland.

Z Bydžova odchází Česťa s rodinou do Plzně, kde působí již jako muzikant - profesionál. Spolupracuje s rozhlasem, televizí, filmem - byl členem kvalifikační poroty Progokoncertu, řídil orchestr nejprve v Plzni a později v Karlových Varech v hotelu Thermal i v cizině. Všude úspěchy!

Zemřel, ale zůstává po něm dílo hudebního skladatele, výborného klavíristy, aranžéra a dirigenta. Úmrtní oznámení začíná mottem: Žádná smrt nemůže být zlá, které předcházel život dobrý.

My Bydžováci vracíme se k němu touto vzpomínkou. Já děkuji všem, kteří přečtením těchto řádků pomohli rozsvítit na našem bydžovském nebi slávy jeho hvězdičku.

Fr. Řezníček

Pozemní stavby, závod 02 nabízí zaměstnání v dílnách Nový Bydžov pro:

ELEKTRIKÁŘE

se zaměřením na provádění oprav elektrické instalace zemních strojů

platové podmínky:

- **7. tarifní třída** — **12,80 Kčs**
- **možnost prémií do** — **35 %**
- **možnost osobního ohodnocení až do 3 Kčs/hod.**

nástup do zaměstnání: ihned

nabízíme — možnosti zahraniční a tuzemské rekreace, umístění dětí do zimních a letních pionýrských táborů.

Bližší informace poskytne personální oddělení závodu 02, tel. 40 211, kl. 47.

Osobní kronika

NAROZENÍ

od 3. 7. do 31. 12. 1989

31. 7. **Martina Tomášková,** N. Bydžov, U plovárny 1416
1. 8. **Jiří Schovánek,** N. Bydžov - Zábědov 87
3. 8. **Věra Vosáhlová,** N. Bydžov - Lužec n. C. 63
5. 8. **Jakub Mádl,** N. Bydžov - Metličany 1105
7. 8. **Martina Čurejová,** N. Bydžov - Skřivany 97
13. 8. **Roman Schejbal,** N. Bydžov, J. Žižky 675
18. 8. **Petra Bílková,** N. Bydžov - Zachrašťany 116
21. 8. **Marek Žďárský,** N. Bydžov, Komenského 27
25. 8. **Tomáš Slavíček,** N. Bydžov, J. Maláta 1871
6. 9. **Ladislav Horák,** N. Bydžov, Turkova 1339
9. 9. **Jakub Ondra,** N. Bydžov, Gottwaldova 699
12. 9. **Daniel Bureš,** N. Bydžov, Turkova 1297
12. 9. **Petr Tauchman,** N. Bydžov - Sloupno 63
13. 9. **David Kloz,** N. Bydžov - St. Skřeněř 29
20. 9. **Gabriela Navrátilová,** N. Bydžov - Skochovice 18
23. 9. **Jiří Zavoral,** N. Bydžov, U mlýna 1432
25. 9. **Johana Třasáková,** N. Bydžov, Nová 1947
27. 9. **David Vlášek,** N. Bydžov - Chudonice 88
28. 9. **Sabina Steigerová,** N. Bydžov, ČSA 45
30. 9. **Vojtěch Myška,** N. Bydžov - Skochovice 137
1. 10. **Milan Hanzl,** N. Bydžov - Zachrašťany 58
9. 10. **Jana Vošmyková,** N. Bydžov - Skřivany 144
25. 10. **Aneta Hradecká,** N. Bydžov, J. E. Purkyně 1482
7. 11. **Kateřina Jarošová,** N. Bydžov, Klempířská 1475
10. 11. **Tomáš Brázdil,** N. Bydžov, Brigádníků 864
10. 11. **Martina Štefanová,** N. Bydžov - Sloupno 84
18. 11. **Jakub Turek,** N. Bydžov, Revoluční 334
20. 11. **Martin Žampa,** N. Bydžov - Sloupno 43
21. 11. **Monika Hanušová,** N. Bydžov, J. E. Purkyně 1513
22. 11. **Petra Antošová,** N. Bydžov, B. Smetany 1506
27. 11. **Otmar Petyniak,** N. Bydžov, Dr. M. Tyrše 157
1. 12. **Ingrida Grunzová,** N. Bydžov - Skřivany
5. 12. **Nikola Rebičová,** N. Bydžov, Smetanova 1213
8. 12. **Tomáš Kohout,** N. Bydžov, J. E. Purkyně 1523
8. 12. **Eva Schriederová, Lucie Schriederová,** N. Bydžov, Julia Fučíka 890
13. 12. **Renáta Pekárková,** N. Bydžov - Stará Skřeněř 3
15. 12. **Martin Kříž,** N. Bydžov - Skřivany 214
16. 12. **Petr Szejut,** N. Bydžov - Zábědov 9
16. 12. **David Boháč,** N. Bydžov, Rudé armády 1561
17. 12. **Michaela Stránská,** N. Bydžov - Sloupno 140
20. 12. **Peter Lukáč,** N. Bydžov, Merendní 1877
21. 12. **Ondřej Matějec,** N. Bydžov, Karla IV. 209
22. 12. **Michal Prokop,** N. Bydžov, Dukelská 1135
22. 12. **Gabriela Hovorková,** N. Bydžov, U mlýna 1431
23. 12. **Nikola Nadjová,** N. Bydžov, Jánská 1457
24. 12. **Lucie Ryglová,** N. Bydžov, Dr. J. Ezopa 1668
25. 12. **Roman Vobejda,** N. Bydžov, U plovárny 1422
26. 12. **Tomáš Brzák, Ondřej Brzák,** N. Bydžov, Riegrova 1588
28. 12. **Lukáš Šádek,** N. Bydžov, U plovárny 1422
29. 12. **Martin Šlégr,** N. Bydžov, Jánská 1460

od 1. 1. do 31. 3. 1990

1. 1. **Gabriela Mlejnková,** N. Bydžov - Zábědov 98
- první občanka našeho města N. Bydžova, našeho okresu i našeho kraje!

6. 1. **Jiřina Lacinová,** N. Bydžov - Vysočany 8
14. 1. **Lucie Divíšková,** N. Bydžov, Husova 1366
17. 1. **Ondřej Staniek,** N. Bydžov, Sv. Čecha 1602
18. 1. **Jiří Havlík,** N. Bydžov, U plovárny 1422
18. 1. **Václav Jilemnický,** N. Bydžov, Husova 1364
27. 1. **Tereza Rosůlková,** N. Bydžov, ČSA 1444
4. 2. **Tomáš Chlád,** N. Bydžov, Sukova 384
15. 2. **Pavel Zemánek,** N. Bydžov - Zábědov 56
18. 2. **Pavel Rejthárek,** N. Bydžov - Chudonice 60
27. 2. **Ondřej Šindelář,** N. Bydžov - Zábědov 102
6. 3. **Aneta Kysilková,** N. Bydžov - Lužec n. C. 45
12. 3. **Simona Matysová,** N. Bydžov, Nerudova 1753
13. 3. **Jaroslava Jarabková,** N. Bydžov, Purkyňova 1622
14. 3. **Jan Štěpán,** N. Bydžov - Lužec n. C. 90
17. 3. **Lukáš Novotný,** N. Bydžov - Zachrašťany 56
30. 3. **Jiří Kopsa,** N. Bydžov - Chudonice 58
31. 3. **Radek Seidl,** N. Bydžov, U plovárny 1416

SŇATKY

5. 8. **Vlastimil Černý,** N. Bydžov - Chudonice 85
Jana Matyášová, Hlušice 148
18. 8. **Milan Šoukal,** N. Bydžov - Stará Skřeněř 48
Ludmila Sixtová, N. Bydžov, ČSA 44
19. 8. **Pavel Zemánek,** N. Bydžov, U mlýna 1429
Blanka Drábková, N. Bydžov - Zábědov 56
2. 9. **Pavel Schubert,** Chroustovice 150
Květuše Antošová, N. Bydžov, J. Fučíka 891
2. 9. **Zdeněk Drobný,** N. Bydžov - Skřivany 84
Radka Havelková, N. Bydžov - Skřivany 65
9. 9. **Petr Havránek,** Vysoké Veselí 51
Hana Lehká, N. Bydžov - Zachrašťany 88
9. 9. **Miloš Hašek,** Káranice 41
Romana Kávová, N. Bydžov, Na St. Cidlině 639
9. 9. **Miroslav Roischel,** N. Bydžov, Dukelská 1409
Alena Beránková, N. Bydžov - Stará Skřeněř 3
9. 9. **Martin Černý,** Kutná Hora 497
Marta Koppová, N. Bydžov, Jablonského 497
16. 9. **Vladimír Drábek,** Prasek 56
Pavlína Potůčková, N. Bydžov, Fučíkova 854
16. 9. **Miloš Novotný,** Smidary 246
Renata Řeháčková, N. Bydžov - Zachrašťany 56
16. 9. **Josef Třasák,** N. Bydžov, Purkyňova 1515
Miroslava Doubrovská, Nový Jičín 33

Osobní kronika

30. 9. **Jan Grünfeld,**
Praskačka, Sedlice 65
Marie Frýdová,
N. Bydžov, U plovárny 1416

7. 10. **Ladislav Matějec,**
N. Bydžov, Karla IV. 209
Anna Davidová,
N. Bydžov, Karla IV. 209

7. 10. **Miroslav Vízek,**
N. Bydžov - St. Skřeněř 28
Vladimíra Hrušková,
N. Bydžov - Chudonice 124

13. 10. **David Bulis,**
Pardubice 1035
Lenka Žáková,
N. Bydžov, V. Kl. Klicpery 715

14. 10. **Pavel Šípal,**
Sloveč - Střihov 8
Irena Ehlová,
N. Bydžov - Zábědov 72

21. 10. **Petr Přibyl,**
Humburky 95
Marcela Fišerová,
N. Bydžov, Tylova 378

21. 10. **Jan Pyšný,**
Nepolisy - Luková 36
Lenka Šprincová,
N. Bydžov, Hradební 1492

21. 10. **Martin Hnát,**
Hradec Král., Opletalova 326
Jana Kohoutová,
N. Bydžov, Jungmannova 1491

21. 10. **Luboš Jor,**
N. Bydžov, B. Smetany 1631
Sylva Zelenková,
N. Bydžov, J. Fučíka 853

11. 11. **Milan Bradna,**
Vinary - Kozojídky 64
Věra Kubištová,
N. Bydžov - Skřivany 210

11. 11. **Miloslav Ryba,**
N. Bydžov, Nerudova 1809
Květuše Šenková,
N. Bydžov - Metličany 1057

11. 11. **Milan Korel,**
Měník 45
Marcela Štěpánová,
N. Bydžov, Lidická 788

11. 11. **Václav Litera,**
Městec Králové 488
Monika Šoufková,
N. Bydžov, Purkyňova 1612

11. 11. **Zdeněk Šedivý,**
Kosičky 20
ing. Irena Pánková,
N. Bydžov, Dukelská 1401

11. 11. **Milan Šteyer,**
N. Bydžov - St. Bydžov 91
Renata Matějková,
N. Bydžov - Starý Bydžov 132

18. 11. **Pavel Maxa,**
N. Bydžov - Chudonice 44
Jana Stuchlíková,
Smiřice 459

18. 11. **Svatopluk Miller,**
N. Bydžov, Sportovní 408
Iva Strnadová,
Chlumec n. C. 203/IV

18. 11. **Miloš Černohlávek,**
Barchov 9
Pavla Hasprová,
N. B., M. Bydžovského 1151

18. 11. **Petr Kučera,**
N. Bydžov, Sukova 390
Ilona Holáčková,
Zlunice - Sekeřice 81

18. 11. **Ivo Hrubý,**
N. Bydžov - Sloupno 95
Jana Řeháčková,
Smidary - Chotělice 134

18. 11. **Vladimír Hrubý,**
N. Bydžov, 28. října 1673
Soňa Kubíková,
Prasek 138

24. 11. **Evžen Třasák,**
Radhošť 49
Vladimíra Kapuciánová,
N. Bydžov 777

24. 11. **Stanislav Drábek,**
N. Bydžov - Lužec n. C. 39
Marcela Staňková,
N. Bydžov - Lužec n. C. 39

25. 11. **Petr Tlučhoř,**
Dlouhopolsko 103
Jaromíra Rychterová,
N. Bydžov, Lužec n. C. 105

2. 12. **Jaroslav Karásek,**
Vinary - Janovice 24
Martina Hloucalová,
N. Bydžov - Nová Skřeněř 17

9. 12. **Petr Syrovátko,**
Chlumec n. C. 560/IV
Lenka Kubecová,
N. Bydžov, J. Fučíka 892

16. 12. **Pavel Skořepa,**
N. Bydžov, Sukova 387
Radka Drobná,
N. Bydžov - Starý Bydžov 87

16. 12. **Rostislav Doležal,**
Chlumec n. C. 535/IV
Irena Bartošová,
N. Bydžov, U kopečka 554

16. 12. **Milan Buček,**
N. B., M. Bydžovského 1158
Naděžda Brnová,
Vsetín 1606/6

22. 12. **Rudolf Nový,**
Hořice 1546
Hana Verflová,
N. Bydžov, Mírové nám. 1461

28. 12. **ing. Jiří Kareš,**
N. Bydžov, Englerova 406
JUDr. Marcela Douchová,
Praha 5 - Smíchov

od 1. 1. 1990 do 21. 3. 1990

6. 1. **Jiří Kraus,**
N. Bydžov, Zahradní 440
Iva Frýdová,
Skřivany, Nová 130

20. 1. **Jaroslav Pořízek,**
N. Bydžov - Skochovice 86
Milena Šlechtová,
Činěves, Velenice 55

20. 1. **Jaroslav Neuman,**
Skřivany 252
Jaroslava Javorková,
N. Bydžov - Sloupno 158

20. 1. **Vladimír Plch,**
N. Bydžov, Raisova 193
Radka Nevrlá,
N. Bydžov - Chudonice 24

20. 1. **Petr Kaizr,**
N. Bydžov, Husova 1365
Dana Minaříková,
Rumburk, Nerudova 1/4

20. 1. **Martin Vokál,**
Humburky 87
Helena Knittlová,
N. Bydžov - Metličany 1066

27. 1. **Zdeněk Novák ing.**
Praha 10 - Strašnice
Alena Hladíková ing.
Skřivany 188

27. 1. **Ladislav Procházka,**
N. Bydžov, Revoluční 163
Alena Novotná,
N. Bydžov, Raisova 192

27. 1. **Zdeněk Slavík,**
N. Bydžov, Družstevní 147
Jitka Bednářová,
Hradec Král., Rudé armády 802

27. 1. **Jan Kleček,**
Hněvčeves 36
Eva Šubrová,
N. Bydžov, Dvořákova 462

10. 2. **Petr Dohnal,**
N. Bydžov, Na valech 69
Martina Bezděková,
Česká Lípa, Jižní 1841

10. 2. **Luboš Vanc,**
N. Bydžov - Lužec n. C. 11
Blažena Nováková,
N. Bydžov - Lužec n. C. 197

17. 2. **František Vízek,**
N. Bydžov, 28. října 1681
Romana Kyceltová,
Kratonohy 120

17. 2. **Pavel Šulc,**
Zadražany 37
Radka Haltufová,
N. Bydžov, J. Žižky 628

17. 2. **Jiří Říčan,**
Skřivany 266
Marcela Drábková,
N. Bydžov - Sloupno 11

24. 2. **Ladislav Derka,**
Bystřeč 342
Hana Balážiková,
N. Bydžov, Třebízského 944

3. 3. **Zdeněk Šimůnek,**
N. Bydžov - Lužec n. C. 179
Markéta Šustrová,
Sloveč 80

3. 3. **Václav Malina,**
Běrunice 25
Dana Jarošová,
N. Bydžov - Skochovice 64

3. 3. **Martin Boura,**
N. Bydžov, Družstevní 803
Monika Šubrlová,
N. Bydžov, Dukelská 980

10. 3. **Vladimír Puskajler,**
Martin, Košútská 4
Veronika Lišková,
N. Bydžov, Tylova 377

23. 3. **Petr Bezoušek,**
N. Bydžov, Fučíkova 893
Radka Bendlová,
Nový Hradec Králové 949

24. 3. **Ivica Nadj,**
Jugoslávie
Jana Tyščenková,
N. Bydžov, Jánská 1457

31. 3. **Luděk Holman,**
N. Bydžov - Lužec n. C. 34
Zdeňka Teplá,
N. Bydžov - Skochovice 74

31. 3. **Vladimír Filip,**
N. Bydžov, Smetanova 1465
Petra Ptáčková,
N. Bydžov, Merendní 1863

Osobní kronika

31. 3. **Miloslav Hromádko,**
N. Bydžov, J. Nerudy 1651
Renata Vaňková,
N. Bydžov, Fučíkova 889

ÚMRTÍ

od 11. 7. 1989 do 31. 12. 1989

11. 7. **František Kynčl** 82 let
N. Bydžov, Dukelská 603
12. 7. **František Valášek** 93 let
N. Bydžov - Chudonice 69
16. 7. **Marie Kebortová** 68 let
N. Bydžov, Karla IV. 205
18. 7. **Jan Dvorský** 82 let
N. Bydžov, Riegrova 1586
22. 7. **Robert Čepek** 79 let
N. Bydžov, V. Kl. Klicpery 710
25. 7. **Ladislav John** 80 let
N. Bydžov, Ezopova 1690
28. 7. **Jan Javůrek** 79 let
N. B., M. Bydžovského 1159
1. 8. **Marie Komárková** 92 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 113
3. 8. **Božena Jiřičná** 81 let
N. Bydžov - Skochovice 56
11. 8. **Anna Poláková** 91 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 185
15. 8. **Jaroslav Hlavnička** 70 let
N. Bydžov - Sloupno 136
15. 8. **Helena Podlipská** 81 let
N. Bydžov - Sloupno 31
16. 8. **Anna Smutná** 85 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 92
20. 8. **Marie Dohnalová** 64 let
N. Bydžov, Na valech 69
25. 8. **Vlasta Klepačová** 78 let
N. Bydžov, Husova 1165
28. 8. **Božena Mádlová** 80 let
N. Bydžov, Havlíčkova 47
28. 8. **Josef Zajíček** 44 let
N. Bydžov, Družstevní 116
31. 8. **Jaroslav Rosenberg** 87 let
N. Bydžov, Karla IV. 210
31. 8. **Františka Věříšová** 80 let
N. Bydžov - Zachrašťany 23
1. 9. **Marie Benešová** 79 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 50
1. 9. **Josef Vondráček** 41 let
N. Bydžov - Chudonice 154
3. 9. **Františka Volechová** 87 let
N. Bydžov, J. Fučíka 769
5. 9. **Oldřich Bydžovský** 78 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 172
8. 9. **Jan Bílý** 57 let
N. Bydžov - Skřivany 214
8. 9. **Marie Fidralová** 93 let
N. Bydžov - Skřivany 66
9. 9. **Josef Vlášek** 66 let
N. Bydžov, U mlýna 1432
11. 9. **Jarmila Drábková** 80 let
N. Bydžov - Skřivany 194
12. 9. **Bořivoj Janďura** 67 let
N. Bydžov - Zábědov 49
13. 9. **Václav Krejčí** 75 let
N. Bydžov - Skochovice 58
13. 9. **Jiří Smadiš** 35 let
N. Bydžov - Chudonice 99
16. 9. **Marie Nováková** 35 let
N. Bydžov - Skřivany 265
16. 9. **Anna Langrová** 66 let
N. Bydžov, Revoluční 504
17. 9. **Antonín Pavelka** 62 let
N. Bydžov, Smetanova 1632
17. 9. **Václav Kopáč** 80 let
N. Bydžov - Skřivany 7
22. 9. **Růžena Langrová** 76 let
N. Bydžov, Jablonského 497
23. 9. **Václav Hála** 76 let
N. Bydžov - Skochovice 125
26. 9. **František Klapka** 77 let
N. Bydžov, Purkyňova 1528
28. 9. **Miloslav Kulich** 64 let
N. Bydžov - Sloupno 164
29. 9. **Růžena Vrkoslavová** 69 let
N. Bydžov - Chudonice 12
29. 9. **Vlasta Kliková** 73 let
N. Bydžov, ČSA 45
5. 10. **Vladimír Štěpánek** 69 let
N. Bydžov, ČSA 6
5. 10. **Anna Vinklárková** 80 let
N. Bydžov, Havlíčkova 89
6. 10. **Josef Zahradníček** 79 let
N. Bydžov, Gottwaldova 768
8. 10. **Josef Tichý** 84 let
N. Bydžov - St. Bydžov 6
8. 10. **Bedřich Vízek** 79 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 24
13. 10. **Bohuslav Česák** 63 let
N. Bydžov - Zachrašťany 72
13. 10. **Bohumil Kulich** 85 let
N. Bydžov - Sloupno 164
15. 10. **Pavlína Hartmanová** 79 let
N. Bydžov, U památníku 1204
23. 10. **Miroslav Turek** 65 let
N. Bydžov, ČSA 1551
23. 10. **Jaroslav Drobný** 70 let
N. Bydžov - St. Bydžov 155
29. 10. **Jiří Manych** 64 let
N. Bydžov - Skřivany 131
4. 11. **Marie Pourová** 81 let
N. Bydžov - Sloupno 75
9. 11. **Antonie Jágrová** 85 let
N. Bydžov - Zábědov 92
11. 11. **Jindřich Pozler** 68 let
N. Bydžov - Skřivany 24
16. 11. **Karolina Martyněnková** 91 let
N. Bydžov - Skřivany 46
19. 11. **František Hynek** 83 let
N. Bydžov, Revoluční 217
23. 11. **Anna Klozová** 80 let
N. Bydžov, V ráji 1322
23. 11. **Josef Bartoš** 80 let
N. Bydžov, I. Hermana 354
26. 11. **Josef Hušek** 78 let
N. Bydžov, J. Fučíka 903
29. 11. **Ludmila Černá** 75 let
N. Bydžov, Revoluční 247
30. 11. **Marie Moravcová** 76 let
N. Bydžov - St. Bydžov 177
2. 12. **Rudolf Bradna** 60 let
N. Bydžov - St. Bydžov 59
4. 12. **Jiří Kovač** 70 let
N. Bydžov, Tyršova 158
8. 12. **Adéla Spilková** 49 let
N. Bydžov - Skřivany 79
8. 12. **Růžena Košťálová** 77 let
N. Bydžov, Barákova 1581
9. 12. **Marie Krejčová** 82 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 54
10. 12. **Bohuslav Nebeský** 72 let
N. Bydžov - Zábědov 21
13. 12. **Ludmila Rybářová** 73 let
N. Bydžov, Smetanova 1790
27. 12. **Jarmila Koucká** 67 let
N. Bydžov, Karla IV. 210
29. 12. **Václav Rychtera** 59 let
N. Bydžov - St. Bydžov 182
29. 12. **Růžena Pažoutová** 59 let
N. Bydžov, Smetanova 1633

od 1. 1. 1990 do 31. 3. 1990

2. 1. **Anna Drbohlavová** 84 let
N. Bydžov, Luční 770
2. 1. **Josef Hodík** 66 let
N. Bydžov, Erbenova 1276
4. 1. **Josef Cížek** 77 let
N. Bydžov - Skřivany 65
6. 1. **Jaroslav Bělík** 76 let
N. Bydžov - Skochovice 59
8. 1. **Jiřina Holoubková** 88 let
N. Bydžov - Skochovice 27
23. 1. **Josef Schovánek** 87 let
N. Bydžov - Skochovice 13
29. 1. **Jaroslav Vondruška** 61 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 76
30. 1. **Josef Vondruška** 86 let
N. Bydžov - St. Skřeněř 42
2. 2. **Anna Zámečníková** 76 let
N. Bydžov - Skochovice 99
4. 2. **Růžena Vaníčková** 87 let
N. Bydžov, 28. října 1672
9. 2. **Miloslav Vávra** 64 let
N. Bydžov - Sloupno 210
11. 2. **František Hýbner** 78 let
N. Bydžov - Chudonice 98
15. 2. **Jan Kornfeld** 70 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 177
16. 2. **Anna Fousková** 79 let
N. Bydžov, Čelakovského 610
23. 2. **Anna Khorelová** 84 let
N. Bydžov - Vysočany 40
9. 3. **Věnceslava Kiecarová** 77 let
N. Bydžov - Lužec n. C. 232
9. 3. **Růžena Doležalová** 55 let
N. Bydžov, Purkyňova 1594
13. 3. **Josef Jiránek** 87 let
N. Bydžov - Zachrašťany 26
15. 3. **Břetislav Dunda** 79 let
N. Bydžov - Sloupno 3
18. 3. **Milan Karásek** 32 let
N. Bydžov - Sloupno 158
18. 3. **Jindřich Škarýdko** 59 let
N. Bydžov, 28. října 1672
23. 3. **Josef Novotný** 77 let
N. Bydžov - Zábědov 4
27. 3. **Bohumil Pozler** 72 let
N. Bydžov, Luční 888

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Městské kulturní středisko v Novém Bydžově, nepravidelně. Odpovědný redaktor PaedDr. Stanislav Novotný. Redakční radu řídí tajemník MěstNV Jaroslav Hezký.

Adresa redakce: MěKS, Revoluční ul. 774, 504 01 Nový Bydžov, tel. 23413.

Povoleno OK ONV v Hradci Králové pod čj. 2/88. Tisknou Východočeské tiskárny s. p. v Novém Bydžově. Náklad 1 500 výtisků. Mimobydžovským zájemcům zasíláme časopis poštou. Cena jednoho čísla 5 Kčs.

Uzávěrka příštího čísla 31. 8. 1990.